

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 9C/45/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4616206049
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Ľuboš Chrenko
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2019:4616206049.16

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany sudcom Ľubošom Chrenkom v právnej veci žalobcu: S. I., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX C. XXX, právne zastúpená: Mgr. Petra Marikovič Klimeková, advokátka, 922 03 Vrbové, Slovanská 1111/35, proti žalovaným: X/G. R., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX F. T. XXX, právne zastúpená: advokátske združenie JUDr. Jozef Dudzík & JUDr. Kristína Gerová, 955 01 Topoľčany Škultétyho 1597/7, X/I. U., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX F. T. XXX, X/I. U., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX F. T. 354, o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva a určenie neplatnosti kúpnej zmluvy takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že Kúpna zmluva uzavretá dňa 01.08.2016 medzi žalovanou v 2/ rade I. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX F. T. č. XXX ako predávajúcou a žalovanou v 3/ rade I. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX F. T. č. XXX ako kupujúcou, v časti predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva k pozemku, zapísaného na LV č. XXX, parcelné č. XXX/X parcela registra „C“, druh pozemku záhrady o výmere 432 m² v katastrálnom území F. T. a ku ktorej bol vklad do katastra nehnuteľností povolený katastrálnym odborom Okresného úradu Q. dna 07.09.2016 pod č. V 2751/2016 je neplatná.

II. Súd určuje, že:

- spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/2-ice na nehnuteľnostiach evidovaných v katastri nehnuteľností Okresným úradom Q., katastrálnym odborom na LV č. XX pre okres Q., obec a katastrálne územie F. T. ako:

- a) pozemok parcelné č. XXX, parcela registra „C“, druh pozemku záhrady o výmere 349 m²,
- b) pozemok parcelné č. XXX, parcela registra „C“, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 522 m²,
- c) stavba, popis a druh stavby rodinný dom so súpisným č. XXX, ktorý je postavený na pozemku parcelné č. XXX,

- nehnuteľnosť v celosti evidovaná v katastri nehnuteľností Okresným úradom Topoľčany, katastrálnym odborom na LV č. XXX pre okres Q., obec a katastrálne územie F. T. ako pozemok parcelné č. XXXX, parcela registra „E“, druh pozemku orná pôda o výmere 3086 m²,

- nehnuteľnosť v celosti evidovaná v katastri nehnuteľností Okresným úradom Topoľčany, katastrálnym odborom na LV č. XXXX pre okres Q., obec a katastrálne územie F. T. ako pozemok parcelné č. XXX/X, parcela registra „C“, druh pozemku záhrady o výmere 432 m² patria do dedičstva po zosnulom M. G., rod. G., nar. XX.XX.XXXX, r. č. XXXXXX/XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, naposledy bytom XXX XX F. T. č. XXX, trvale bytom XXX XX F. T. č. XXX.

III. Súd priznáva žalobkyni voči žalovaným v 1/ až v 3/ rade nárok na náhradu trov konania v plnej výške. O výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

IV. Žalobkyňa je povinná zaplatiť znalkyni MUDr. Ľubici Ondrisovej na účet IBAN: J XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, VS: XXXXXXosto, náhradu nákladov spojených s účasťou na pojednávaní dňa 14.06.2019 vo výške 77,97 eura, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

V. Žalované v 1/ až 3/ rade sú povinné spoločne a nerozdielne zaplatiť znalcovi MUDr. Marošovi Uhrinovi na účet IBAN: J XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX vedený v Slovenskej sporiteľni, a to časť odmeny za vypracovanie znaleckého posudku vo výške 49,22 eura a za účasť na pojednávaní dňa 14.06.2019 vo výške 92,79 eura, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala pôvodne voči žalovaným v 1/ a 2/ rade určenia, že spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/2-ice na nehnuteľnostiach evidovaných v katastri nehnuteľnosti Okresným úradom Topoľčany, katastrálnym odborom, na LV č. XX pre Okres Q., Obec a katastrálne územie F. T. ako: pozemok parc. č. XXX, parcela registra „C“, druh pozemku záhrady o výmere 349 m², pozemok parc. č. XXX, parcela registra „C“, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 522 m² a stavba, popis a druh stavby rodinný dom so súpisným č. XXX, ktorý je postavený na pozemku parc. č. XXX a nehnuteľnosti v celosti evidované v katastri nehnuteľnosti Okresným úradom Q., katastrálnym odborom, na LV č. XXX pre Okres Q., Obec a katastrálne územie F. T. ako: pozemok parc. č. XXX/X, parcela registra „C“, druh pozemku záhrady o výmere 432 m², pozemok parc. č. XXXX, parcela registra „E“, druh pozemku orná pôda o výmere 3 086 m² patria do dedičstva po zosnulom M. G., rod. G., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, naposledy bytom XXX XX F. T. č. XXX, trvale bytom XXX XX F. T. č. XXX.

1.1. Žalobu podala z dôvodu, že je jedinou zákonnou dedičkou po poručiťovi M. G., ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX. Na predmetnom určení, tak ako je to uvedené v petite žaloby, má naliehavý právny záujem ako dcéra poručiťova, pretože je jeho jedinou zákonnou dedičkou, preukazujúc túto skutočnosť osvedčením o dedičstve po poručiťovi sp. zn. 2D/131/2015. Takéto určenie ovplyvní jej ďalšie právne postavenie v jej majetkovej sfére, keďže súdne rozhodnutie vydané v tomto konaní by mohlo byť podkladom pre vykonanie zmeny zápisu vlastníka v katastri nehnuteľností a následne po prejednaní dotknutého majetku v dodatočnom dedičskom konaní po poručiťovi jej bude potvrdené, že je jeho výlučnou vlastníčkou. Ďalej uvádza, že medzi zainteresovanými subjektmi, poručiťom a žalovanou v 1/ a 2/ rade došlo v určitom časovom období k viacerým prevodom nehnuteľného majetku. V tomto prípade súd bude musieť vyriešiť prejudiciálne otázky platnosti dotknutých právnych úkonov, konkrétne Darovacej zmluvy uzavretej medzi poručiťom a žalovanou v 2/ rade dňa 02.09.2011, vklad do katastra nehnuteľnosti (KN) povolený dňa 30.09.2011 pod č. V 1859/2011, Darovacej zmluvy uzavretej medzi žalovanou v 2/ rade a poručiťom dňa 09.05.2013, vklad do KN povolený dňa 19.06.2013 pod č. V 1241/2013, Darovacej zmluvy a dohody o zriadení vecného bremena uzavretej medzi poručiťom a žalovanou v 1/ rade dňa 16.07.2013, vklad do KN povolený dňa 08.08.2013 pod č. V 2027/2013, keďže absolútna neplatnosť nastáva priamo zo zákona, nepremlčuje sa, pôsobí voči každému, nemožno ju ničím napraviť a súd na ňu musí prihliadnuť aj bez návrhu.

1.2. Jednotlivé prevody vlastníckych práv k nehnuteľnostiam boli vykonané nasledovným spôsobom:
I. Dňa 02.09.2011 bola uzavretá darovacia zmluva na prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam medzi poručiťom ako darcom a žalovanou v 2/ rade ako obdarovanou (vklad do KN povolený dňa 30.09.2011 pod č. V 1859/2011), pričom predmetom tejto zmluvy bol prevod: spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 1/2-ice na nehnuteľnostiach evidovaných v katastri nehnuteľnosti Okresným úradom Topoľčany, katastrálnym odborom, na LV č. XX pre Z. Q., Obec a katastrálne územie F. T. ako: pozemok parc. č. XXX, parcela registra „C“, druh pozemku záhrady o výmere 349 m², pozemok parc. č. XXX, parcela registra „C“, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 522 m² a stavba, popis a druh stavby rodinný dom so súpisným č. XXX, ktorý je postavený na pozemku parc. č. XXX a nehnuteľnosti v celosti evidované v katastri nehnuteľnosti Okresným úradom Topoľčany, katastrálnym odborom, na LV č. XXX pre Okres Q., Obec a katastrálne územie F. ako: pozemok parc. č. XXX/X, parcela registra „C“, druh pozemku záhrady o výmere 432 m², pozemok parc. č. XXXX, parcela registra „E“, druh pozemku orná pôda o výmere 3 086 m², výlučného vlastníckeho práva k spoluvlastníckym podielom na nehnuteľnostiach evidovaných na LV č. XXX, XXX, XXX a XXX pre kat. úz. F. T..
II. Dňa 09.05.2013 bola uzavretá ďalšia darovacia zmluva medzi žalovanou v 2/ rade ako darkyňou a poručiťom ako obdarovaným (vklad vykonaný dňa 19.06.2013 pod č. V 1241/2013), pričom predmetom tejto zmluvy bol prevod: vlastníckeho práva k spoluvlastníckemu podielu o veľkosti 3/4-tin na RD s pozemkami, vlastníckeho práva k spoluvlastníckym podielom na ďalších nehnuteľnostiach, evidovaných na LV č. XXX, XXX, XXX a XXX pre kat. úz. F. T., čiže de facto žalovaná v 2/ rade na základe tejto zmluvy

poručiťovi vrátila jeho pôvodný spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/2-ice na RD s pozemkami a navyše mu darovala svoj spoluvlastnícky podiel na nich o veľkosti 1/4-iny.

III. Dňa 16.07.2013 bola uzavretá vo forme notárskej zápisnice v poradí tretia darovacia zmluva a dohoda o zriadení vecného beremna, a to medzi poručiťom ako darcom a žalovanou v 1/rade ako obdarovanou (vklad vykonaný dňa 08.08.2013 pod č. V 2027/2013), pričom predmetom tejto zmluvy bol prevod veľkosti vlastníckeho práva k spoluvlastníckemu podielu o veľkosti 3/4-in na RD s pozemkami, pričom žalobkyne sa týka len spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/2-ice na RD s pozemkami. Touto zmluvou bolo zriadené vecné bremeno - doživotné bezplatné právo bývania a užívania darovaných nehnuteľností pre M. G..

1.3. Žalobkyňa je toho názoru, že všetky tri uvedené darovacie zmluvy sú absolútne neplatnými právnymi úkonmi, keďže poručiť, jej otec M. G., nemal v čase uzavretia týchto zmlúv spôsobilosť na právne úkony, túto nemal minimálne od roku 2006 až do svojej smrti, keďže od vtedy bola u neho lekársky zistená mentálna retardácia ľahkého stupňa a trpel aj viacerými vážnymi duševnými poruchami, ktoré neboli len prechodnej povahy. Samotný fakt, že poručiť nebol pozbavený spôsobilosti na právne úkony rozhodnutím súdu, hoci za jeho života bolo konanie začaté, vedené na tunajšom súde pod č.k. 11Ps/1/2014, avšak počas tohto konania zomrel, nie je dôležitý, nakoľko v súlade s platnými právnymi predpismi je rovnako neplatným aj právny úkon osoby, ktorá koná v duševnej poruche, ktorá ju na tento právny úkon robí nespôsobilou bez ohľadu na to, či bola alebo nebola pozbavená alebo obmedzená takáto osoba v spôsobilosti na právne úkony súdnym rozhodnutím. Poručiť nebol spôsobilý na právne úkony dlhodobo, čo vedela nielen celá rodina, na starostlivosť ktorej bol výslovne odkázaný, toho si boli žalované v 1/ a 2/ rade vedomé, preto ich konanie v súvislosti s prevodom nehnuteľného majetku poručiťa za jeho života na ne považuje žalobkyňa za čisto účelové, aby sa bezdôvodne obohatili na jeho úkor, alebo za účelom obmedziť resp. vylúčiť možné dedenie žalobkyne ako jeho jedinej zákonnej dedičky. Poručiť dlhodobo trpel duševnou poruchou, pre ktorú bol aj systematicky liečený v psychiatrickej ambulancii v Topoľčanoch u MUDr. Jarmily Pršanovej, dokonca v roku 2010 bol hospitalizovaný v psychiatrickej nemocnici v Záluží po dobu viac ako jeden kalendárny mesiac, kde mu bola diagnostikovaná bludová porucha a syndróm závislosti od alkoholu, organická porucha až demencia na podklade alkoholického encefalopatie, o čom predkladá súdu ako dôkaz viaceré zdravotné záznamy. Ako dôkaz okrem iného predkladá aj potvrdenie MUDr. Jarmily Pršanovej o psychiatrickom náleze poručiťa zo dňa 18.04.2013, v ktorom uvádza, že duševná porucha poručiťa stále trvá, pričom len 21 dní po vystavení tohto potvrdenia bola uzavretá v poradí druhá darovacia zmluva. Taktiež poukazuje na veľmi krátky časový interval medzi povolením vkladu do KN k druhej darovacej zmluve a uzavretie tretej darovacej zmluvy. Žalovaná v 2/ rade sama na pojednávaní dňa 25.02.2015 pred Okresným súdom Topoľčany v konaní sp. zn. 11Ps/1/2014 priznala, že poručiť veľa pil a k prevodom nehnuteľností došlo na usmernenie jeho matky O. G. práve v čase, keď veľa pil a teda nie z vlastnej vôle poručiťa. Žalobkyňa ďalej uvádza, že poručiť bol veľmi ľahko ovplyvniteľný, ako to bolo badať i z jeho výpovede pred Okresným súdom Topoľčany v konaní sp. zn. 11Ps/1/2014. Žalobkyňa má za to, že sú tu jednoznačné dôkazy toho, že poručiť nebol a nemohol byť v čase uzavretia dotknutých zmlúv schopný posúdiť právne následky svojho konania, už len kvôli mentálnej retardácii, k čomu sa mu pridružili v roku 2010 psychiatrické ochorenia vrátane alkoholizmu, ktorý mu jeho zdravotný stav ešte zhoršoval. Poručiť vzhľadom na svoj zdravotný stav nevedel posúdiť obsah a význam dotknutých právnych úkonov, preto v žiadnom prípade nemôže ísť o platné právne úkony. Žalobkyňa má za to, že absolútne neplatným bol už prvý právny úkon, a to Darovacia zmluva uzavretá medzi poručiťom ako darcom a žalovanou v 2/ rade ako obdarovanou dňa 02.09.2011, čiže poručiť ňou v skutočnosti nepreviedol k predmetu prevodu vlastnícke právo na žalovanú v 2/ rade, následne aj ďalšia, v poradí druhá Darovacia zmluva uzavretá dňa 09.05.2013 nemohla spôsobiť predpokladané právne následky, keď žalovaná v 2/ rade predchádzajúcim právnym úkonom vlastnícke právo k dotknutým nehnuteľnostiam nenadobudla.

2. Žalovaná v 1/ rade vo svojom písomnom vyjadrení listom zo dňa 26.10.2016 žiadala žalobu žalobkyne zamietnuť ako nedôvodnú. Podľa nej poručiť M. G. bol schopný posúdiť svoje konanie a jeho význam pri podpise zmlúv, ktoré prejavovalo jeho slobodnú a nikým neovplyvnenú vôľu a preto predmetné zmluvy o prevode vlastníctva sú právne perfektné.

3. Žalovaná v 2/ rade vo svojom písomnom vyjadrení k žalobe listom zo dňa 26.09.2016 uviedla, že počas života M. G. súd nikdy nerozhodol o nesvojprávnosti na právne úkony. Do konca svojho života si spravoval svoju penziu a všetky svoje rozhodnutia robil v plnom vedomí a bez nátlaku. Jeho psychický stav sa odvíjal od ťažkej cukrovky, amputovanej nohy a neschopnosti chodiť a výčitiek byť na príťaž

druhým. Po vypuknutí cukrovky, aj mierne užívanie alkoholu. spôsobilo zhoršenie jeho fyzického stavu, z čoho bol nešťastný. Problémy vyjadrovania, nedostatky matematiky, sú výsledkom prekonaného zápalu mozgových blán v detstve.

4. Písomným podaním zo dňa 27.10.2016 žalobkyňa rozšírila žalobu o žalovanú v 3/ rade I. U. z dôvodu, že došlo k zmene vlastníka pozemku parc. č. XXX/X, parcela registra „C“, druh pozemku záhrady o výmere 432 m², evidovanej na LV č. XXX pre kat. úz. F. T., aktuálne evidovaný pozemok na LV č. XXXX, a to na základe kúpnej zmluvy uzavretej medzi žalovanou v 2/ rade a jej dcérou I. U., vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľnosti bol povolený príslušným katastrálnym odborom dňa 07.09.2016 pod č. V 2751/16. Uznesením tunajšieho súdu zo dňa 16.02.2017 č.k. 9C/45/2016-104 súd pripustil vstup I. U. do konania ako žalovanej v 3/ rade.

5. Žalovaná v 1/ rade listom právneho zástupcu zo dňa 19.02.2017 sa k žalobe písomne vyjadrila, ktorú žiadala zamietnuť. Vo vyjadrení uviedla, že žalobkyňa je jej neterou, ako dcéra jej brata, nebohého M. G.. Ten za svojho života disponoval svojimi nehnuteľnosťami tak, že ich poprevádzal na iné osoby, ktoré boli k nemu v úzkom príbuzenskom vzťahu. Jej sa týka len zmluva, ktorou dostala od poručiteľa spoluvlastnícke podiely k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XX ako parc. č. XXX - záhrady o výmere 349 m², parc. č. XXX - zastavené plochy a nádvoría o výmere 522 m² a rodinný dom súp. č. XXX na parc. č. XXX. Podľa nej na strane žalobkyne je snaha pokúsiť sa získať majetok, ktorý jej otec mal a ktorý sa úplne tohto majetku zbavil legálne uzavretou darovacou zmluvou. Darovaciu zmluvu o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam spisovala JUDr. Gabriela Palugová do notárskej zápisnice. Ide o skúsenú renomovanú notárku, o ktorej nemožno predpokladať, že by vyhotovila nejakú zmluvu, ak by nemala istotu o tom, že súčasne prítomní účastníci pri spisovaní notárskej zápisnice majú nejaké také nedostatky, ktoré by bránili spisaniu tejto darovacej zmluvy v notárskej zápisnici. Notárska zápisnica N 523/2013 bola spísaná dňa 16.07.2013 hlasitým diktovaním notárky svojej asistentke za súčasnej prítomnosti oboch zmluvných strán.

6. Listom právnej zástupkyne žalobkyne zo dňa 10.02.2017 došlo k rozšíreniu žaloby o určenie, že kúpna zmluva, uzavretá medzi žalovanou v 2/ rade ako predávajúcou a žalovanou v 3/ rade ako kupujúcou, v časti predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva k parcele č. XXX/X, druh pozemku záhrady o výmere 432 m² v kat. úz. F. T., ku ktorej bol vklad do katastra nehnuteľnosti povolený katastrálnym odborom Okresného úradu Topoľčany, dňa 07.09.2016 pod č. V 2751/16 je neplatná. K rozšíreniu žaloby došlo z toho dôvodu, že kúpna zmluva ako aj ostatné v tomto konaní namietané právne úkony, ktoré uzavrel poručiteľ so žalovanou v 1/ rade a so žalovanou v 2/ rade spolu skutkovo súvisia a na seba nadväzujú, pričom žalovaná v 3/ rade ako rodinný príslušník mala vedomosť o predmetnom spore v rodine a kúpnu zmluvu uzatvárala s týmto vedomím. Vzhľadom ku skutočnosti, že majú za to, že už darovacia zmluva uzavretá medzi poručiteľom ako darcom a žalovanou v 2/ rade ako obdarovanou dňa 02.09.2011 ku ktorej vklad bol povolený pod č. V 1859/2011 a ktorej predmetom darovania bola aj záhrada, bola neplatným právnym úkonom z dôvodu absencie zákonnej náležitosti subjektu právneho úkonu - spôsobilosti poručiteľa na právne úkony ako darca, čiže poručiteľ ňou v skutočnosti nepreviedol k záhrade vlastnícke právo na žalovanú v 2/ rade, následne ani kúpna zmluva uzavretá medzi žalovanou v 2/ rade a žalovanou v 3/ rade nemohla spôsobiť predpokladané právne následky, a teda tiež šlo o absolútne neplatný právny úkon, nakoľko v súlade s rímskou zásadou nikto nemôže previesť na iného viac práv ako sám má.

7. Na pojednávaní dňa 21.06.2017 súd uznesením pripustil rozšírenie žalobného návrhu o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy uvedenej v predchádzajúcom odseku.

7.1. Právna zástupkyňa žalobkyne na pojednávaní uviedla, že zotrvávajú na písomne podanej žalobe. Majú záujem vec riešiť zmiernou, predložili určenie všeobecnej hodnoty nehnuteľností a navrhujú zmier v znení: v zmysle určenia všeobecnej hodnoty nehnuteľností bola hodnota stanovená v zmysle príslušných listov LV č. XX cena 42.473 eura, LV č. XXXX - 9.936 eur, LV č. XXX - 1.945 eur. Táto cena bola stanovená v zmysle zákona č. 465/2008 takisto na základe skutočností predložených žalobkyňou na základe znalostí aktuálneho realitného trhu a praxe skúseností z oblasti sprostredkovania kúpy, predaja, prenájmu nehnuteľností realitnou spoločnosťou. V závere realitná spoločnosť uvádza, že reálna cena sa pohybuje o 10-15% ako sú tieto skutočnosti uvádzané. Výsledok je taký, keď to všetko spočítajú, reálna cena sa pohybuje za celok od 46.200,90 eura do 48.918,60 eura. V zmysle žaloby žalobkyňa žiada polovicu z uvedených nehnuteľností, takže polovica z tejto hodnoty je od 23.101 po 24.460 eur. Majú

návrh na mimosúdnu dohodu, v zmysle ktorej by žalobkyňa obdržala čiastku 22.000 eur, pričom zaplatí trovy konania aj trovy právneho zastúpenia alebo druhá alternatíva náhrada by bola 20.000 eur s tým, že trovy konania a trovy právneho zastúpenia zaplatí protistrana. Zároveň dodala, že v zmysle stanoviska MUDr. Hlavu zo psychiatrickej ambulancie Saneco s.r.o. vyplýva, že pán M. G. nebol spôsobilý na právne úkony od roku 2006.

7.2. Právny zástupca žalovanej v 1/ rade uviedol, že nechcú žalobkyni nič predávať, dôkazné bremeno je na žalobkyni, tak čakajú, ako to bude preukazovať. Žalovaná v 2/ rade uviedla, že nevie čo by mala odkúpiť, keď jej podiel bol vymenený za záhradu. Žalovaná v 3/ rade nesúhlasila s navrhnutým riešením veci, pretože časť rodičovského domu bola vymenená za záhradu.

7.3. Žalobkyňa vo svojej výpovedi uviedla, že žalobu podala pre to, lebo najskôr sa chcela dohodnúť so žalovanými. Je jedinou dcérou M. G. a namieta platnosť právnych úkonov, ktoré urobil jej otec, týkajúcich sa predmetných darovacích zmlúv. Usudzuje, že otec nebol zdravý a spôsobilý na takéto právne úkony, aj keď žalované budú tvrdiť, že sa o otca nezaujímala, nestarala sa o neho. S otcom žila spolu v jednej domácnosti do termínu jej pôrodu, čo bolo 20.09.2010. Stalo sa, že musela na otca volať políciu a zároveň aj záchranku, pretože sa vyhrážal, že ich všetky pozabíja. Bolo to hneď ráno, jeho každodenný rituál bol, že šiel do potravín, kde si kúpil jedno pivo a dal si malé poldeci. Bola vo vysokom štádiu tehotenstva, mala termín pôrodu, a on podpísal, že sa pôjde dobrovoľne liečiť na psychiatrické liečenie, k čomu ho presvedčila D. R., dcéra žalovanej v 1/ rade. Mesiac predtým ako mala termín pôrodu otec súhlasil, že sa pôjde liečiť na protialkoholické liečenie do Veľkého Zálužia. Keď bola privolaná polícia a predložila doklady, polícia otca odviezla do Veľkého Zálužia, kde zotrval mesiac. Po mesiaci volali žalovanej v 2/ rade, že si majú prísť pre otca, pričom ona mala vtedy strach, pretože jej dieťa malo 2 -3 týždne. Keď otec prišiel domov, bolo vidieť, že je pod vplyvom liekov, bol kludnejší, čo zotrvalo pár mesiacov. Spolu s nimi žila aj matka jej otca, teda stará matka, avšak keď otec so starou matkou boli spolu, stále niekoho z rodiny osočovali a keď začali tvrdiť, že jej vtedajší priateľ a terajší manžel nie je otcom dieťaťa, ktoré sa jej narodilo, povedala im, že môže odtiaľ odísť. Stará matka povedala, že sa o všetko postará, že sú vládni a že môže odísť, preto aj spolu s dcérou a partnerom odišla. Ďalej uviedla, že pokiaľ si pamätá, otec alebo správnym otcom, keďže bol často pod vplyvom alkoholu, bol agresívny. Liečil sa u MUDr. Pršanovej, išlo o psychiatrické liečenie, vymýšľal si, mal halucinácie, čo potvrdili aj vo Veľkom Záluží. Doma bol väčšinou krik a hádky a bola rada, že mohla prespávať na internáte. Keď mala dcéra 2 roky, manžel si našiel prácu v Topoľčanoch, a preto požiadala starú matku a otca, či tam môžu bývať aspoň mesiac s čím súhlasili. Babka chcela poistenie nehnuteľnosti a keď sa tým zaoberala zistila, že nehnuteľnosti neboli písané na otca ako predtým, a že boli darované darovacou zmluvou jeho sestry, t.j. žalovanej v 2/ rade. Keď to povedala starej matke, tá sa veľmi rozčúlila, že ich žalovaná v 2/ rade okradla a že okradla vlastného brata. V ten deň išli k žalovanej v 1/ rade, ktorá to tiež nechápala čo sa stalo, že by v živote neurobila to, že by brata okradla. Žalobkyňa telefonovala so žalovanou v 2/ rade, ktorá jej vysvetlila, že to nebolo za chrptom babky, ale že na podnet starej matky, ktorá sa obáva, že jej otec prepíše celý majetok a že si zoberie nejaké hypotéky, pretože nevedel narábať s financiami. Keď povedala otcovi, že už nevlastní majetok, rozčúlil sa že ako je to možné a povedal, že rodinný dom je jeho. Asi si to nepamätal, alebo nevedel, že to vôbec podpisoval. Potom aj žiadal žalovanú v 2/ rade, aby mu to vrátila, čo aj urobila. Keď počula babku ako nadávala, chcela sa vzdať aj svojej časti z domu a túto darovala otcovi za výmenu za záhradu. Potom sa vrátila na adresu terajšieho bydliska. Neskôr doma na internete na katastrálnom portáli zistila, že to bolo prevedené na žalovanú v 1/ rade darovacou zmluvou. Telefonovala žalovanej v 2/ rade čo sa deje, a tiež tomu neverila. Potom sa obrátila na advokátku. Podľa žalobkyne jej otec nebol zlý, za všetko môže alkohol a jeho psychická diagnóza. Neužíval pravidelné lieky, nenavštevoval pravidelne psychiatra MUDr. Pršanovú. Jeho vysoká cukrovka zapríčinila to, že mu museli amputovať nohu. Vie že otec povedal, že v živote by nikomu nič nedaroval.

7.4. Žalovaná v 1/ rade vo svojej výpovedi uviedla, že M. G. bol jej brat. Jej manžel ho doopatroval, ona tam tiež chodila, manžel poberal opatrovné. Bolo to vtedy ako mal amputovanú nohu. Je pravdou, že si vypil, bral inzulín. Stalo sa, že spadol otec žalobkyne, ale nebolo to pre alkohol, ale pretože neužil inzulín. Žalobkyňa sa však nešla o neho postarať. Je pravdou, že bol viac chorý na cukrovku na čo sa dlho liečil. Odkedy prišiel z Veľkého Zálužia, chodil MUDr. Pršanovej. Keď bývala spolu s ním žalobkyňa, nedala mu ani jesť. Pokiaľ ide o rodinný dom, to bol rodičovský dom. Menovaný sa rozhodol darovať jej nehnuteľnosti, sama sa z toho prekvapila. Tak sa rozhodol, sám išiel do Topoľčian k notárke JUDr. Palugovej, doprevádzala ho jej dcéra D., aby nespadol. Potom jej povedali, že o týždeň má prísť k notárke, keď prišla už to bolo pripravené, takže nie je pravdou, že by ho navádzala. Jej dcéra, keď ho

k notárke doprevádzala, nevedela, kam ide. Len chcel od nej, aby mu robila doprovod. Potvrdila to aj babka, aby s ním išla, keď chce, aby nespadol. K notárke prišli následne iba spolu s bratom, dcéra tam vtedy nebola. Notárka mala darovaciu zmluvu už pripravenú. Cestovali do Topoľčian spolu s bratom autobusom. Vtedy jeho zdravotný stav bol ešte dobrý, chodil. Vedel o svojej chorobe a rozhodol sa, že to dá tomu, kto ho doopatruje. Ako uviedla, jej manžel ho opatroval a jej dcéra D. s ním chodila k doktorom. V tom čase, kedy došlo k uzatvoreniu darovacej zmluvy žalobkyňa za svojím otcom nechodila. Dodáva, že žalobkyňa od jej mamy dostala rodinný dom, ktorý predala, ale o jej mamu sa nestarala. Napriek prísľubu sa o ňu nestará. Je pravdou, že jej mama, teda stará matka žalobkyne, sa o ňu starala od 6 rokov. Pokiaľ ide o lieky, ktoré užíval brat, vie že bol to inzulín a niečo od psychiatričky. Avšak alkoholické nápoje nepožíval. Sem-tam si dal pivo.

7.5. Žalovaná v 2/ rade vo svojej výpovedi uviedla, že je sestrou otca žalobkyne. Jeho zdravotný stav bol pomerne normálny. Stalo sa, že ho prepustili z práce asi v roku 1993-1994. Vrátil sa domov k rodičom, pretože býval v Bratislave, kde predtým pracoval. Hľadal si prácu, býval u rodičov, bol dlhšie nezamestnaný. Zamestnal sa v nábytkárskej firme P., kde pracoval do roku 2010 a stále býval u matky. Zoznámil sa s jednou pani z T., ktorá bola alkoholička a to sa ich babke nepáčilo. Sama zavolała do firmy, kde pracoval, aby mu dali fúkať a on nafúkal a na mieste ho prepustili. Pritom bol cukrovkár, nemal tam veľmi dôležitú prácu, ale ho prepustili. Na cukrovku sa liečil asi 30 rokov, pichal si inzulín. Pretože matka kvôli známosti sa mu vysmievala, začal brat viac holdovať alkoholu, pil pivo a nejaké ostré. Pretože sa liečil na cukrovku, stačilo mu menej vypiť aj dva poháre a mohol aj odpadnúť a stalo sa, že párkrát odpadol. Matka to riešila vždy tým, že je opitý, ale tá podstata bola v cukrovke. Stalo sa, že ako 2 ročný prekonal brat, otec žalobkyne, zápal mozgových blán. Súviselo to aj s tým, že mal v škole problémy s učením, bolo zistené, že sa nemôže sústrediť. Keď matka na neho útočila tak odišiel ráno do potravín dať si pivo alebo mu ho doniesli. Prestal mať záujem o práce doma. Predtým to priam doma zbožňoval ako napr. práce v záhrade. Myslí si, že bol spôsobilý na právne úkony, keď rozmýšľal, čo robí. Povedal to aj pán doktor, psychiater, keď ho viezli do Bánoviec, že príčinu vidí v alkohole. Keď mal spomínanú známosť brat, matka sa bála, aby to na túto známosť neprepísal a preto ona iniciovala, aby to prepísal na ňu darovacou zmluvou uzavretou 02.09.2011. Toto bola hlavná príčina, prečo tak brat urobil. Vedel, čo robí, bol pritom triezvy. Boli spolu overovať podpisy, dostal aj jednu listinu zmluvy domov. Ona mala s bratom veľmi dobrý vzťah v minulosti aj v tom čase, keď došlo k uzatvoreniu darovacej zmluvy. Keď matka zbadala, že si to chce nechať, avšak sama ten podnet nedávala, povedala ostatným, že im to rozdelí a dá. Matka tak iniciovala, aby následne darovacou zmluvou 09.05.2013 previedla nehnuteľnosti naspäť otcovi žalobkyne. Dohodli sa s bratom, že ona na neho prevedie darovacou zmluvou jej podiel k rodinnému domu, ktorý bol 1/4, avšak jej zostane záhrada, ktorá má 400 m². Brat s tým súhlasil, aj to podpísal. Následne záhradu dala svojej dcére, teda žalovanej v 3/ rade. Je pravdou, že žalobkyňa keď zistila uzatvorenie darovacej zmluvy sa hnevala, ale potom jej neskôr povedala, že to dala naspäť. Stalo sa, keď advokát písal darovaciu zmluvu, bola tam zahrnutá aj roľa, ktorá jej nemala pripadnúť. Je ochotná ju previesť žalobkyňi. Nechcela to urobiť doposiaľ pre toto konanie. Bola v tom, že jej zostane len spomínaná záhrada. Starala sa o brata a pomáhala potom neskôr žalovanej v 1/ rade a jej manželovi pri opatere brata a keď sa dozvedela, že darovacou zmluvou nehnuteľnosti previedol na žalovanú v 1/ rade bola v tom, že to bolo preto, že ho doopatruje a takisto aj matku. Potom menej chodila. Pretože matke stále niečo vyhovuje, niečo nie. Ďalej uviedla, že žalobkyňa mala veľmi zlý vzťah k otcovi. Nevie s čím to súviselo. Najskôr chodil na týždňovky, málo ju videl, starala sa o ňu ich matka, ale tiež žalovaná v 1/ rade. Dodáva, že neboli medzi nimi dobré vzťahy. Bolo to aj vtedy, keď nepil. Dokázala byť krutá, možno že preto, že sa za neho hanbila. Stalo sa, že keď žalobkyňa videla otca v krčme popíjať, nechala ho tam, potom išiel von a spadol, volali ju policajti, že tam má brata. Policajti tam boli na dennom poriadku, ktorých volala žalobkyňa, čo bývalo veľmi často. Stalo sa, že keď bola matka v kúpeľoch, chodil sa k nej stravovať, pretože žalobkyňa povedala, že mu nebude variť.

7.6. Žalovaná v 3/ rade vo svojej výpovedi uviedla, že je pravdou, že uzatvorila so žalovanou v 2/ rade dňa 01.08.2016 kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bola nehnuteľnosť zapísaná na LV č. XXX v kat. úz. F. T. parc. č. XXX/X záhrada o výmere 432 m². Bolo to preto, aby sa udržalo dedičstvo v rodine. Pokiaľ si pamätá žalobkyňa čo bývala u babky aj spolu s otcom, mala to tak psychicky náročné, že ona by sa tam nikdy nevrátila. Babka jej vždy škaredo nadávala. Nepamätá si pekného slova, že by jej niekto pekne povedal z babkinej strany a jej otec bol často strašne opitý. V dobe keď pil alkohol, nepamätá si, že by ju zobral na kofolu alebo zmrzlinu. Keď tam chodila na prázdniny, žalobkyňa nemala čas sa s ňou hrať, musela robiť na záhrade, nemala čas ani na seba. Ten dom, ktorý zdedila po otcovi, šlo o strýkovo dedičstvo z otcovej strany a pokiaľ išlo o dedičstvo z jej otca strany tak tým, že sa vymenila záhrada, má

malý podiel na dome. Pamätá si, že so synom žalovanej v 1/ rade veľa krát otca žalobkyne zdvíhali zo zeme, aj keď vonku v zime mrzlo, bol opitý. Videli ho v krčme. Vie, že keď ho videla žalobkyňa opitého, ju to strašne rozčúlilo a povedala mu, že či musí robiť hanbu. Bolo viditeľné, že aj keď nemali dobré vzťahy žalobkyňa chcela udržať naďalej kontakt aj s otcom aj babkou aj keď ich vyhнала. Babka aj otec žalobkyne boli takí, že kto bol pri nich, bol najlepši. Keď niekto nemal čas, že chodil do práce alebo bol odcestovaný, bol zlý, že sa nezaujímal.

8. Žalovaná v 2/ rade vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 07.02.2018 uviedla, že podľa jej názoru žaloba žalobkyne je neopodstatnená, keď sa domáha určenia, že predmetné nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiťovi M. G., ktoré nemohli patriť do predmetu dedičstva, pretože tento ich ešte za svojho života riadne a právoplatne scudzil darovacími zmluvami. Keďže so svojím bratom M. G. bola počas celého života takmer v každodennom styku môže zodpovedne prehlásiť, že sa u neho nevyskytovali žiadne prejavy, ktoré by čo i len v minimálnej miere nasvedčovali tom, že by nebol spôsobilý vykonávať akékoľvek právne úkony. Je pravda, že fyzicky veľmi trpel a bolesť niekedy tíšil požívaním alkoholu. V tomto čase však žiadny právny úkon nevykonával. Poručiťel so svojim majetkom nakladal veľmi uvážlivo a zodpovedne, keď ho daroval sestre G. R., ktorá ho spolu s jej manželom dlhý čas opatrovala a doopatrovala do jeho života. Rovnako sa postarala aj o ich matku, ktorá zomrela dňa 29.08.2017. Je zarážajúce, že práve žalobkyňa, ktorá sa o svoju babku nikdy nestarala ju nahovorila, aby jej prepísala starý dom zapísaný na LV č. XXX, parc. č. XXX/X, hoci babka vždy prehlasovala, že tento dom dá svojej vnučke H., ktorá sa o ňu celodenne starala.

9. Žalobkyňa dňa 09.02.2018 predložila dôkaz, a to znalecký posudok, vypracovaný znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria pod číslom 61/2017, vyhotovený dňa 24.12.2017 MUDr. Ľubicou Ondrisovou. Zo znaleckého posudku vyplýva, že čo sa týka duševného stavu posudzovaného M. G., tento bol v evidencii psychiatrickej ambulancie MUDr. Jarmily Pršanovej, NZZ Topoľčany. V psychiatrickej ambulancii bol posudzovaný vedený od októbra 2006, diagnostický bol uzavretý ako mentálna retardácia ľahkého stupňa, suspektná bludová porucha. Podľa psychologického vyšetrenia jeho intelektový výkon dosahoval IQ 66. Toto pásmo zodpovedá mentálnej retardácii ľahkého stupňa. V rokoch 2008 a 2009 sa na psychiatrickej ambulancii sťažovali matka a sestra, ktoré udávali, že posudzovaný M. G. nadmerne pije, je agresívny, robí zle, vyhráža sa zabitím, rozbíja všetko, chce všetko podpáliť. V roku 2010 posudzovaný pokračuje v nadmernom pití. Na základe nadmerného konzumu alkoholu vypisuje psychiatrička dňa 27.08.2010 doporučenie na hospitalizáciu do nemocnice Veľké Zálužie. V žiadosti o hospitalizáciu uvádza, že posudzovaný odmieta chodiť na kontroly, je viac rokov agresívny, vyhráža sa zabitím, vyhráža sa ostatným, jeho rodina si s ním nedokázala poradiť. Vyháňa z domu svoju tehotnú dcéru. Hospitalizácia v psychiatrickej nemocnici Veľké Zálužie bola od 10.09.2010 do 12.10.2010. Prepustený bol s diagnózami: nešpecifikovaná pretrvávajúca porucha s bludmi, mentálna retardácia ľahkého stupňa syndróm závislosti od alkoholu, diabetez mellitus, diabetická mikroangiopathia. Znalčka ďalej uvádza, že už približne rok pred podpísaním prvej darovacej zmluvy boli u posudzovaného konštatované závažné psychiatrické diagnózy, a síce pretrvávajúca porucha s bludmi, mentálna retardácia, syndróm závislosti od alkoholu, nešpecifická organická porucha osobnosti a správania vyvolaná ochorením, poškodením alebo disfunkciou mozgu. Týmito chorobami trpel aj v čase podpisu darovacích zmlúv. Alkohol M. G. prestal piť nadmerne až po amputácii dolnej končatiny, k čomu došlo dňa 08.11.2013, keď zostal viac menej imobilný, odkázaný na pomoc rodiny a neschopný si zaobstaráť alkohol. Už samotná kombinácia ľahkej mentálnej retardácie a nadmernej konzumácie alkoholu by mohla byť dôvodom obmedzenia spôsobilosti k právnym úkonom. Zo záveru znaleckého posudku vyplýva, že posudzovaný M. G. trpel v čase podpisu darovacích zmlúv (02.09.2011, 09.05.2013, 16.07.2013) takými závažnými psychickými poruchami, ktoré ho zneschopňovali rozpoznať a chápať právne úkony a ich dôsledky. V tom čase nebol spôsobilý k tak závažným právnym úkonom, akými boli darovacie zmluvy.

10. Na pojednávaní dňa 25.05.2018 svedkyňa JUDr. Gabriela Palugová, notárka, vo svojej výpovedi uviedla, že je pravdou, že spisovala darovaciu zmluvu a dohodu o zriadení vecného bremena dňa 16.07.2013 ako je uvedené v notárskej zápisnici č. N 523/2013. Nepamätá si na účastníkov tejto zmluvy. Nepamätá si ani na M. G., ktorý bol účastníkom tejto zmluvy. Ide o štandardnú zmluvu, kde sa účastníci na začiatku oboznámili s obsahom alebo si ju sami prečítali. Ako vyplýva z predmetnej notárskej zápisnice, túto si účastníci zmluvy prečítali sami, podpísali a jedno vyhotovenie hneď každý dostal priamo do rúk. Dodáva, že keby zistila, že účastník zmluvy nie je spôsobilý na takýto právny úkon alebo je na neho vyvíjaný nátlak, tak by takúto zmluvu nespísala. Svedkyňa uvádza: so 100% istotou

neviem, či je možné posúdiť spôsobilosť. Nie je psychológ, psychiater, nepredkladajú jej žiadne posudky. Z jej pohľadu mala dojem, že je spôsobilý a že je to jeho vôľa. Stal sa jej jeden prípad za jej praxe, kde prišla účastníčka, podpísala zmluvy až následne sa zistilo, že bola prinútená svojím manželom. Toto bol jediný prípad v rámci jej praxe, ktorú vykonáva 30 rokov.

10.1. Svedkyňa MUDr. Jarmila Pršanová, psychiatricka vo svojej výpovedi uviedla, že M. G. pozná od roku 2006. Potom bola pauza od 2009 bola u nich mamka a potom sa začal liečiť nepravidelne, kým nebol vo Veľkom Záluží v roku 2010. Od toho 2006 bolo podozrenie na duševnú chorobu bludová porucha, psychotické ochorenie, prevažne sú tam paranoidné bludy. Psychologickým vyšetrením bola zistená mentálna retardácia ľahkého stupňa a jednalo sa o syndróm závislosti od alkoholu už od začiatku. V roku 2010 v septembri bol hospitalizovaný vo Veľkom Záluží cestou RZP, po mesiaci prepustený, ich záver diagnóz bol zhodný s jej závermi. Čo sa týka spôsobilosti na právne úkony, neboli jej poskytnuté v tom rozsahu, tak si myslí, teoretizuje, že vedel, čo koná, ale jeho rozhodovanie mohlo byť ovplyvnené aktuálnym citovým vzťahom tej ktorej rodinnej príslušníčke či už k sestram alebo dcére alebo neteri, nakoľko citový vzťah momentálny bol ovplyvnený, ako sa tá ktorá v tom momente k nemu správala. Chodil na injekcie, nebolo to pravidelne, ktoré však nemohli ovplyvňovať vôľovú stránku, ale rozhodovanie bolo ovplyvnené citovým vzťahom, tomu sa hovorí katatívne správanie, teda ako sa k nemu správa okolie.

10.1.1. Na otázku právnej zástupkyne žalobkyne, či by vedela uviesť konkrétne dátumy, kedy bol u nich vyšetrovaný v období rokov 2011-2013 a aký bol jeho zdravotný stav svedkyňa uviedla, že s M. G. chodila zo začiatku jeho matka, potom aj sestry a dcéra. Zapisovala si, že prišiel s doprovodom, konkrétne si zapisovala len v niektorých prípadoch. Nahliada do svojich záznamov, z ktorých uvádza, že má záznam 04.01.2011, 14.02.2011, tu udáva, že sa stará o matku, ale neprebaľuje ju, ale zavolá sestru. Bolo jej vtedy divné, že sa stará o matku, pritom má sám problémy. V januári hovoril, že je ospalý po liekoch a že sa o nich stará sestra, lebo je ospalý. Nemá poznačené, že by prišiel opitý. S ním bola spolupráca zhoršená, pretože nezrozumiteľne rozprával. Dňa 05.04.2011 hovoril o ministrovi, nadával na politiku, bol triezvy. Dňa 09.05.2011 udáva, že abstínuje, nepije ani pivo, cíti sa dobre, opatruje matku, prebaľuje ju, lebo sestra sa od neho dištancuje. Bývala tam aj dcéra, ale odišla do blízkosti Piešťan. Dňa 06.06.2011 doniesol si nález z pohotovosti, kde je udané, že ho udrela dcéra hrncom po hlave. Abstínuje, nepije ani pivo, cíti sa dobre, stará sa o matku, nosí jej jedlo z družiny, cez víkend varí sestra. Dňa 24.08.2011 začal piť, lebo bol zvedavý, akú má chuť alkohol. Sestra berie opatrovne na matku, chcela by, aby sa striedali po týždni, on býva s matkou a každý býva zvlášť v rodinnom dome, bol triezvy, stávalo sa, že zapáchal, ťažko bolo povedať, že či bol triezvy. Dňa 27.09.2011 zase nekritický, priznáva pitie a udáva pitie nealkoholického piva, čo asi nie je pravdou. Zakaždým dostal injekciu a tabletky, ktoré ho večer uspávali a injekciu v nízkych dávkach proti psychotickým poruchám, bludom. Dňa 25.10.2011 stav sa nezmenil, celý deň chodí po lekároch, popiera pitie. Dňa 05.12.2011 cíti sa dobre, priznáva pitie alkoholu, stará sa o matku. Viac nekritický, viac brblavý. Dňa 09.01.2012 popiera pitie piva aj alkohol, že pije nealko, stará sa o matku. Viac mu nebolo rozumieť, nezrozumiteľne artikuluje. Dňa 20.02.2012 meškal, lebo bol chorý na chrípku, pije nealko, stará sa o matku. Tu už dávala injekciu len placebo, lebo bol viac roztrasený, boli prejavy somatického zlého stavu, bol chorý na cukrovku. Už mu potom podávali len placebo. Bála sa, aby injekcia nezhoršila jeho somatický zdravotný stav. Dostával tabletky, ktoré mal užívať večer. Dňa 19.03.2012 nič nové. Dňa 24.04.2012 popiera pitie alkoholu. Tu sa mu povyhrážala, že všetky somatické zdrav. ťažkosti sa odvíjajú od toho, že začne piť a keď neprestane piť, dá návrh na odobratie invalidného dôchodku, čo bola taká finta. Dňa 28.05.2012 dodáva, že prišiel triezvy, ale zápach alkoholický bol. Popieral či pil alebo nepil to nevie. Dňa 27.06.2012 bol v nemocnici, zobrala ho RZP po tom ako spadol. Po vyšetrení ho prepustili. Bol v ebriete (opilosti). Bol sám, hovoril, že pije. Zobrali mu dôchodok pravdepodobne rodinní príslušníci, voči tomu bol nekritický. Hneval sa, že manipulujú s jeho peniazmi. Pri rozhovore je agresívny, požadovačný a priznáva svoje pitie. Dňa 27.08.2012 nezmenil sa stav od poslednej kontroly, chodí na infúzie do Piešťan, ťažko chodí, nezrozumiteľne rozpráva. Nedostal ani tabletky ani injekciu. Dňa 27.09.2012 sťažuje sa na sestry, že sa nestarajú o matku, že všetko nechávajú na neho a jemu sa ťažko chodí, pitie nepriznáva. Nezrozumiteľne rozpráva. Dostal injekciu aj tabletky, ale slabé. Dňa 30.10.2012 sestra telefonuje, že opäť vo veľkom pije, rozbíja všetko doma, rozpráva nezmysly. Sestra sa informuje, že lieky neužíva a že kedy bol na injekcii. Priznal, že vypil jedno diabetické pivo. Pri vyšetrení zjavne prepitý, neudrží myšlienkovú niť, sluchové halucinácie. Dostal injekciu aj tabletky. Dňa 08.11.2012 dostavila sa sestra spolu s pacientom, že sa stav zhoršil, museli volať aj policajtov, aby zistili skutočnosť, peniaze mu nedávajú, stačí aj málo, aby bol napitý. Stále je agresívny voči okoliu, vypisuje sestru, nosí sestru vypísané špatné obvinenia, vypije s kamarátmi a tí ho provokujú voči sestram. Stále má podozrenie, že mu niekto vybral peniaze

a on si chodí ich osobne vyberať. Dostal injekciu aj tabletky. Dňa 27.11.2012 dostavil sa so sestrou, bol pokojnejší, neudáva halucinácie, že si občas vypije, dostal aj injekciu aj tabletku. Dňa 18.12.2012 spolu so sestrou udáva, že nepije, lebo nemá peniaze. Lieky užíva ráno, aby bol pokoj. Chodí do krčmy na nealko pivo. Dostal aj injekciu aj tabletky. Dňa 28.01.2013 dostavil sa so sestrou, priznáva, že si vypije, dostal injekciu aj tabletky. Dňa 25.02.2013 udáva, že bol v nemocnici, mal upchaté cievy na dolných končatinách, má cukrovku, pichá si inzulín 4x denne. Podľa udania sestry sa držal, nepil. Dostal injekciu aj tabletky. Dňa 09.04.2013 so sestrou prišiel, nebolo zmeny, ale je podráždený, že kričia navzájom na seba. Dostal injekciu aj tabletky. Dňa 17.05.2013 dostavil sa sám, asi ho vnučka priviezla, popiera pitie alkoholu i keď budí dojem alkoholika, veľmi červený, chodza o širokej báze neistá, počuje hlasy v noci, sníva sa mu všeličo a sám udáva, že nevie, čo je realita a čo je fantázia, priznáva, že pije pivo. Dostal injekciu aj tabletku. Dňa 13.06.2013 tvrdí, že nepije alkohol, ale budí dojem, že v pití pokračuje. Udáva, že so sestrou sa nestretáva, lebo chcela dať matku do domu dôchodcov. Všeličo sa mu sníva o majetku, mladosti. Dostal injekciu aj tabletky. Dňa 09.07.2013 udáva, že neter sa stará o jeho matku, ktorá tam chodí viackrát denne. Priznáva pitie, máva v noci predstavy a počuje aj hlasy. Ťažko sa mu chodí, na dýchanie užíva sprej. Živé sny a hlasové aj zrakové halucinácie, dostal injekciu aj tabletky. Dňa 09.08.2013 dostavil sa sám, je hlučný, tvrdí, že nepije, ťažko sa mu chodí, dýcha, halucinácie popiera. Dňa 12.09.2013 prišiel s vnučkou, veľmi červený, chodza tackavá o širokej báze, počuje hlasy, má fantázie. Dňa 22.10.2013 hygienický štandard je znížený, zanedbaný, popiera pitie, ale budí dojem alkoholika, neoholený, neostrihaný, chodza šuchavá, poudieraný na tvári. Počuje hlasy, sníva sa mu všeličo, dostal aj injekciu, tabletky neboli predpísané. Dňa 22.11.2013 bola sestra, lebo on bol po operácii, amputovali mu nohu pod kolenom. Lieky predpísal obvodný lekár, bola pre injekciu. Dňa 22.12.2013 bola sestra U., stará sa o neho sestra G. R., ktorá tam býva. Nechcel si dať amputovať tú nohu, ale ho presvedčili. Je plienkový, má permanentný katéter. Sestra sa vyjadriala, že po injekciách je živší a že je lepšie, že je to injekciami zabezpečené. Dňa 13.03.2014 má posledný záznam, kedy sa dostavila neter.

10.2. Svedok H. I., manžel žalobkyne, vo svojej výpovedi uviedol, že M. G. poznal osobne, a to asi 12 rokov dozadu. Začal chodiť so žalobkyňou pred 12 rokmi. Nejaký čas sa stretávali u nich. Išli sa predstaviť M. G. a tak sa poznali, podali si ruky. Potom tam chodili častejšie, on asi raz za mesiac z pracovných dôvodov, lebo pracoval v zahraničí. V tej dobe, keď ho poznal bol ešte celkom v poriadku, normálnejší, ešte pracoval, bol vitálnejší. Vie, že mal určité problémy, sem-tam si vypil aj preháňal s alkoholom. Vtedy sa rodina mala vzájomne rada, všetko bolo v poriadku. Rozhodli sa však obmedziť návštevy z pracovných dôvodov, nemal veľa času, domov chodil raz za mesiac. Stalo sa, že sa so žalobkyňou rozišli, čo bolo pred 10 rokmi. Potom sa stretli a dali dokopy pred 8 rokmi. Zo vzťahu majú dcéru, potom tam chodievali dosť často. Žalobkyňa tam aj bývala do narodenia ich dieťaťa aj dva mesiace po narodení. Došiel telefonát, že tam nevydrží, že ide preč. Dieťa sa narodilo 20.09.2010. Žalobkyňa tam ešte asi 2-3 mesiace bývala, pracoval vo Vrbovom, chodieval tam každý víkend. Keď tam prišiel stalo sa, že videl, že M. G. mal asi zrovna roztržku so svojou mamou. Vie, že sa vadili. Takto to bolo aj 2-3x denne, čo sa dokázali vzájomne vyhecovať so svojou matkou. Vzájomne obviňovali napr. R., potom niekedy žalobkyňu, potom sa to striedalo. K ochoreniu poručiťa uviedol, že vie, že nebol v poriadku úplne, nebol odborne zamestnaný. Dozvedel sa od žalobkyne, že je trochu psychicky pozadu. Čo si aj sám všimol. K vzťahu žalobkyne a otca uviedol, že bolo medzi nimi dobre aj zle. Keď M. G., nemal svoj deň alebo bol podráždený, už ráno chodil po dome, hundral, vrčal, išiel, dal si pivo, vrátil sa a vyspal sa. Potom išiel preč. Vítal dovtedy, kým nevznikla nejaká hádka so žalobkyňou, k čomu sa postupne pridávala aj jeho matka. Permanentne sa vadili. K vzťahu žalobkyne a žalovaných uviedol, že bol tento vzťah dobrý, pomáhali si. Sám nemal so žalovanými problém. Žalovaná v 2/ rade im pomohla aj finančne, keď boli v tiesni. Teraz je vzťah napätý. K roztržke došlo vtedy, keď pracoval v Topoľčanoch, žalobkyňa mu volala, aby rýchlo prišiel, čo bolo okolo 13h, pred obedom, prišiel a vtedy žalobkyňa pozerala na vyhádzané veci na ulici, bol plač, nadávanie.

10.3. Svedkyňa D. R., dcéra žalovanej v 1/ rade, vo svojej výpovedi uviedla, že je dcérou žalovanej v 1/ rade. Má vedomosť o tom, čo je predmetom tohto konania. M. G. bol jej strýko, mala s ním veľmi dobrý vzťah, nakoľko u nich aj bývala, bola s ním pravidelne v kontakte. Bývala tam od jari 2013 a býva tam doteraz. Predtým tam chodievala stále na návštevy. Chodila s M. G. pravidelne na kontroly. Keď mu odrezali nohu, chodila s ním na kontroly k viacerým lekárom, pichala mu inzulín, merala cukor. Bolo ho treba prebaľovať, chodiť s ním po kontrolách. Takto to bolo od jari 2013, od apríla alebo mája. M. G. bol veľmi dobrý človek, rozumela si s ním. Mala s ním veľmi dobrý vzťah aj predtým ako sa o neho osobne starala. Je pravda,

že v minulosti si vypil, ale nebol agresívny. Zdalo sa, že má vypité, ale to bolo ovplyvnené vysokou cukrovkou. Takže mohol si vypiť menej, klesol mu cukor a vtedy mal problémy s koordináciou pohybu. Na otázku právneho zástupcu žalovanej v 1/ rade, že mala byť s M. G. u JUDr. Palugovej na spísanie zmluvy, čo o tom vie uviedla, poprosil ju M. G., preto že mal vysokú cukrovku, bolo teplo, bál sa, aby mu neklesol cukor, chcel, aby ho doprevádzala autobusom. Bolo to v júli 2013. Šlo o spísanie darovacej zmluvy pre jej mamínu teda žalovanú v 1/ rade, ktorá o tom nevedela, dozvedela sa o tom neskôr. Dodáva, že sám ju zavolať, aby ho doprevádzala. Bol úplne v triezvom stave. Požiadala ju o doprovod, lebo sa obával kvôli cukru, že by mohol niekde spadnúť. Nevie ako to u JUDr. Palugovej, pretože ho čakala vonku. Dodáva, že M. G. bol dobrý človek, starali sa o neho. Žalobkyňa nemala o neho záujem, dostala do daru starý dom s tým, že babku zaopatruje čo bolo v apríli 2013.

10.4. Právny zástupca žalovanej v 1/ rade k predloženému znaleckému posudku žalobkyňou uviedol že neakceptujú závery ZP a trvajú na tom, aby súd určil súdneho znalca, ktorý by sa mal vyjadriť práve k tým okolnostiam, či zmluva, ktorá sa týka ich z toho júla bola alebo nebola z pohľadu spôsobilosti prevodcu v poriadku alebo má nejaké vady.

10.5. Žalovaná v 2/ rade k znaleckému posudku uviedla, že bol vyhotovený účelový posudok bez možnosti si overiť aktuálny stav z toho obdobia, keď boli lekárske diagnózy vyhotovené iným znalcom, pretože jej brat je už 3 roky po smrti. Svedkyňa MUDr. Pršanová uviedla, že M. G. páchol alkoholom, ale on bol silný cukrovkár a tiež je aj ona. Vie, že keď príde do nízkeho cukru, páchne nielen z úst, ale i pot. Pričom brat trpel aj na srdce na čo užíval aj lieky. V princípe na to aj zomrel. Tiež že bol celý červený, bolo to preto, že užívajú veľké množstvo tabletiiek na riedenie krvi kvôli cievam.

11. Vo veci súd nariadil znalecké dokazovanie znalcom MUDr. Marošom Uhrinom, znalec z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, ktorý vypracoval vo veci znalecký posudok pod č. 47/2018. Zo záveru znaleckého posudku vyplýva, že znalec sa oboznámil s obsahom spisu a zadoväženou zdravotnou dokumentáciou probanda. V období záujmových dátumov, teda 02.09.2011, 09.05.2013 a 16.07.2013 vychádzajúc zo zdravotnej dokumentácie pri komplexnom zvážení situácie, uvedomujúc si, že sa jedná o post mortem analýzu, proband teda poručiteľ M. G. trpel nešpecifikovanou pretrvávajúcou poruchou s bludmi, syndrómom závislosti od alkoholu bez dodržania odporúčenej abstinencie, mentálnou retardáciou ľahkého stupňa a bol plne invalidizovaný bez potreby ďalšej zdravotnej kontroly pre tieto účely aj z hľadiska psychiatrického (do decembra 2010 bol čiastočne invalidizovaný len samatickú polymorbiditu). Uvedené duševné poruchy boli u poručiteľa objektivizované prakticky od roku 2006 a pravidelnejšia psychiatrická liečba u neho začala až po ukončení akútnej psychiatrickej hospitalizácie od októbra 2010, no okrem iného bez dodržiavania odporúčenej abstinencie od alkoholu, pre čo bol liečený vplyv u neho len limitovaný. Z vyššie uvedeného je možné uzatvoriť, že v období záujmových dátumov z hľadiska psychiatrického proband, teda poručiteľ, nebol spôsobilý na právny úkon. Zo záveru znaleckého posudku ďalej vyplýva, že z hľadiska psychiatrického proband nechápal význam svojho konania a nebol schopný posúdiť obsah a význam uvedených právnych úkonov.

12. Žalovaná v 1/ rade v písomnom vyjadrení k znaleckému posudku uviedla, že sám súdny znalec vo svojom znaleckom posudku konštatuje, že znalecký posudok vykonáva v čase, kedy proband už nežije, čo do značnej miery spochybňuje sám znalec svoje závery znaleckého posudku. Vo svojom znaleckom posudku znalec spochybňuje objektivitu a erudovanosť JUDr. Palugovej, ktorá bola autorom spornej zmluvy. Nijako znalec nevyhodnotil tú skutočnosť, že JUDr. Palugová bola s M. G., ako prevodcom, výlučne sama vo svojej kancelárii. Podľa výpovede tejto svedkyne si táto vôbec nespomenula na to, že by osoba pre ňu absolútne neznáma v jej bezprostrednej blízkosti, pred ňou ako notárkou, pobadala nejakú vadu na prevodcovi, čo je v príkrom rozpore so závermi znaleckého posudku. Ďalší dôvod o pochybnosti znaleckých záverov je úplné odignorovanie výsluchu svedkyne D. R.. Podľa nej po príchode do Topoľčian M. G. úplne sám odišiel od uvedenej svedkyne k notárke. Zo znaleckého posudku nevyplýva, že by M. G. mal problémy s rozpoznávaním svojej sestry, žalovanej v 1/ rade a svojej dcéry teda žalobkyne. Presne vedel, kto je kto a je naprosto neakceptovateľný záver o neschopnosti zriadiť takúto zmluvu.

12.1. Žalovaná v 2/ rade v písomnom stanovisku k znaleckému posudku uviedla, že nesúhlasí s neobjektívnou správou súdneho znalca, pretože nikdy s M. G. nemal osobný kontakt. Zhodne sa vyjadrila aj žalovaná v 3/ rade.

13. Právna zástupkyňa žalobkyne k vysloveným námietkam k znaleckému posudku žalovanými uviedla, že je to v poradí už druhý znalecký posudok s rovnakým záverom, že poručiteľ nemal potrebnú spôsobilosť na právne úkony. Znalec v znaleckom posudku konštatuje, že vykonal znalecký posudok na základe zdravotnej dokumentácie po smrti poručiteľa, čo je bežná prac v súlade s platnou judikatúrou. K námietke žalovanej v 1/ rade, kde spochybňuje objektivitu a erudovanosť notárky, čo však zo znaleckého posudku nevyplýva uvádza, že majú za to, že notár je odborníkom vo svojom odbore a spôsobilosť na právne úkony nedokáže posúdiť žiaden právnik. Výpoveď svedkyne D. R. žalobkyňa považuje za zaujatú, vzhľadom k jej vzťahu k žalovanej v 1/ rade. Rovnako ako laik nie je kompetentná posudzovať spôsobilosť na právne úkony. Žalovaná v 1/ rade sa vyjadruje k omylu v konaní poručiteľa, avšak žalobkyňa takéto nikdy nič netvrdila a namietala spôsobilosť konajúcej osoby dotknutým právnym úkonom a nie konanie v omyle.

14. Právny zástupca žalovanej v 1/ rade listom zo dňa 27.03.2019 navrhol opäť vypočuť ako svedkyňu dcéru žalovanej v 1/ rade D. R. a ďalej tiež H. A. a C. R..

15. Vo veci bol vypočutý znalec MUDr. Maroš Uhrin, ktorý uviedol, že v celom rozsahu sa pridržiava znaleckého posudku č. 47/2018. Potvrdil, že znalecký posudok vyhotovil na základe zdravotnej dokumentácie probanda, vyhotovenej viacerými lekármi z obdobia záujmových dátumov. Na otázku právnej zástupkyne žalobkyne, či znalecký posudok je založený na tom, že v čase namietaných právnych úkonov proband trpel určitými lekársky potvrdenými diagnózami a tie ho robili nespôsobilého k dotknutým právnym úkonom znalec uviedol že áno. Tiež uviedol, že ochorenie poručiteľa bolo ovplyvniteľné liečbou a režimovým nastavením, okrem iného v zmysle dodržiavania odporúčania abstinencie od alkoholu. Každá jednotlivá diagnóza poručiteľa a najmä kombinácia tých diagnóz s akcentom na syndróm závislosti od alkoholu, ktorý má významný modifikačný vplyv na priebeh organickej bludovej poruchy ako aj mentálnej retardácie ľahkého stupňa ho robila nespôsobilého k právnym úkonom, ako je prevod nehnuteľností. Na otázku právneho zástupcu žalovanej v 1/ rade či zistil vo svojom znaleckom posudku, hodnotení a skúmaní okolností, že M. G. by si bol mylil svoju sestru so svojou dcérou, v čase keď nebol opitý znalec uviedol, že k tomuto sa v posudku nedostal, tiež nebolo predmetom znaleckého posudku, že by poručiteľ nerozlišoval určité citové stavy k určitým osobám, či vedel čo je láska nenávisť, dobro, zlo, tak ako to bolo formulované v otázke právneho zástupcu žalovanej v 1/ rade.

16. Vo veci bola vypočutá znalkyňa MUDr. Ľubica Ondrisová, ktorá vo svojej výpovedi uviedla, že posudzovala osobu M. G. a vychádzala najmä zo zdravotnej dokumentácie, ktorú mala k dispozícii, ktorá bola dostatočná, obsiahla a mapovala jeho zdravotný stav psychiatrický od roku 2006. Zistovala teda či bol M. G. spôsobilý na právne úkony v období, kedy podpísal darovacie zmluvy a zistila, že už približne rok pred podpísaním prvej darovacej zmluvy boli u posudzovaného konštatované závažné psychiatrické diagnózy a síce mentálna retardácia ľahkého stupňa, syndróm závislosti od alkoholu, pretrvávajúca porucha s bludmi a nešpecifická organická porucha osobnosti a správania vyvolaná ochorením, poškodením alebo disfunkciou mozgu. Týmito chorobami trpel posudzovaný aj v čase podpisu darovacích zmlúv. V posudku na str. 30 a 31 je vypísané čo konkrétne tie diagnózy znamenajú a čím sa prejavujú. Ešte dodáva, že posudzovaný bol postihnutý mentálnym deficitom od narodenia a ten mentálny deficit je objektivizovaný v zdravotnej dokumentácii. O tom sú záznamy v zdravotnej dokumentácii aj z posudkovej komisie Sociálnej poisťovne, ktorá preverovala posudzovaného. Už samotná kombinácia ľahkej mentálnej retardácie a nadmernej konzumácie alkoholu by mohla byť dôvodom obmedzenia spôsobilosti k právnym úkonom. Dôvodom pri konkrétne týchto diagnózach býva to, že u dotyčného je znížená súdnosť a kritičnosť, ako aj zvýšená ovplyvniteľnosť. Kombinácia takýchto vlastností a zvýšená konzumácia alkoholu vedie k oprávnenej úvahe či takáto osoba je schopná vykonať zložité právne úkony. Zo zdravotnej dokumentácie som zistila, že v čase, kedy M. G. podpisoval darovacie zmluvy stále pil, neabstinoval, dokonca v období podpisu tretej darovacej zmluvy boli v zdravotnej dokumentácii popísané halucinácie. Aby to zhrnula, pri rozhodovaní, či M. G. bol spôsobilý pri podpise darovacích zmlúv, právnych dokumentov brala do úvahy, že v tom čase bol mentálne retardovaný s mentálnou úrovňou dieťaťa 9-12 rokov. Ďalej ako aktívne pijúci alkoholik, ďalej ako človek trpiaci bludovou poruchou a napokon ako človek s významnou mierou organických zmien na mozgu. Tie organické zmeny na mozgu vyplývali najmä z jeho zle liečenej cukrovky. Dospela k záveru, že v čase podpisu darovacích zmlúv trpel M. G. takými závažnými psychickými poruchami, ktoré ho zneschopňovali rozpoznať a chápať právne úkony a ich dôsledky. Na otázku právnej zástupkyne žalobkyne, či je bežnou praxou vypracovať znalecký posudok post mortem znalkyňa uviedla, že áno, vypracovanie znaleckého posudku post mortem je súčasťou psychiatrickej znaleckej praxe. Na otázku

právnej zástupkyne žalobkyne, či jej znalecký posudok je založený na zdravotnej dokumentácii dotknutej osoby, vyhotovené viacerými lekármi z obdobia záujmových dátumov odpovedala, že áno. Na ďalšiu otázku, ktorá z diagnóz, by sama o sebe mohla spôsobiť obmedzenie na právne úkony znalkyňa uviedla, že v podstate už aj samotná diagnóza mentálnej retardácie a syndróm závislosti mohla viesť k obmedzeniu na právne úkony ale aj samotná ďalšia diagnóza pretrvávajúca bludmi by za určitých okolností k tomu mohla viesť. Na otázku právneho zástupcu žalovanej v 1/ rade o možnosti poručiť si svojich príbuzných uviedla, že nič také v dokumentácii písané nebolo že by nespoznával osoby najbližších rodinných príslušníkov. Na ďalšiu otázku, či je v zdravotnej dokumentácii niekde napísané, že M. G. nevedel rozlišovať v takých záležitostiach ako je dobro, zlo, nenávisť, láska, znalkyňa uviedla, že ten vek úrovne M. G. ako 9 až 12 ročného dieťaťa sa posudzuje tam, kde boli psychologické vyšetrenia týkajúce sa merania IQ, podľa ktorých sa prideluje vek. K otázke uviedla, že uvedené záležitosti sa v zdravotnej dokumentácii nevyskytli, pretože sa psychiater bežne nemá prečo k tomu vyjadrovať.

17. Svedkyňa D. R. vo svojej výpovedi uviedla, že je dcérou žalovanej v 1/ rade. Má vedomosť o tom, že darovacie zmluvy boli slobodným rozhodnutím M. G., ktorý bol jej strýkom, nikto ho nenahováral, sám sa rozhodol. Ona pri tom nebola, len ho doprevádzala na autobus priamo na stanicu do Topoľčian kde ho čakala, povedal jej, že ide niečo vybrať. Keď prišiel povedal, že sa bol rozhodnúť, že daruje jej mamine a dodala, že bol diabetik, bolo to v júli, bolo veľmi teplo, bála sa že odpadne. Ďalej uviedla, že o poručiť sa starala od roku 2013 až do jeho smrti, vtedy nepil alkohol, mal to zakázané, 3 krát denne mu pichala inzulín.

18. Svedkyňa H. A., dcéra žalovanej v 1/ rade, vo svojej výpovedi uviedla, že vie, že M. G. podpísal darovaciu zmluvu bez nátlaku. Ona pri tom nebola ale jej sestra D. R. ho sprevádzala, čakala ho vonku. Sprevádzala ho pre to, že mal silnú cukrovku a odpaďoval. Vie, že rodinný dom, ktorý bol predmetom darovacej zmluvy bol viac krát prevádzaný, a to zo žalovanej v 1/ rade na M. G., ktorému keď sa zhoršoval zdravotný stav a potreboval opateru, to bol dôvod, prečo sa rozhodol uzatvoriť Darovaciu zmluvu v prospech žalovanej v 1/ rade.

19. Právna zástupkyňa žalobkyne v záverečnej reči uviedla, že žiada žalobe vyhovieť. Žalobkyňa sa domáha, aby súd určil, že určitý majetok patrí do dedičstva po poručiťovi M. G., jej otcovi, nakoľko tento majetok nebol prejednaný v pôvodnom dedičskom konaní po ňom, a to z dôvodu, že je v evidencii KN zapísaný na iných vlastníkov, a to žalované v 1/ až v 3/ rade, tento prepis sa však uskutočnil podľa názoru žalobkyne na základe absolútne neplatných právnych úkonov, keďže poručiť nemal na to potrebnú a zákonom vyžadovanú spôsobilosť na právne úkony, čo bolo nakoniec v konaní vykonanými dôkazmi preukázané, predovšetkým znaleckým dokazovaním, dokonca boli vyhotovené vo veci dva znalecké posudky. Žalobkyňa má na predmetnom určení naliehavý právny záujem ako jediná dedička po poručiťovi, pretože takéto určenie môže ovplyvniť jej ďalšie postavenie v jej majetkovej sfére, keďže súdne rozhodnutie vydané v tomto konaní by mohlo byť podkladom pre vykonanie zmeny zápisu vlastníka v KN a následne po prejednaní dotknutého majetku v dodatočnom dedičskom konaní po poručiťovi M. G. by jej bolo potvrdené, že je vlastníčkou nehnuteľnosti. Má za to, že najskôr musí súd vyriešiť prejudiciálnu otázku platnosti dotknutých právnych úkonov, a to predmetných darovacích zmlúv. Pre rozhodnutie sporu v danom prípade je najdôležitejšie vyriešenie otázky, či poručiť bol, alebo nebol v čase robenia právnych úkonov spôsobilý k týmto právnym úkonom, pričom ide o posúdenie takej skutočnosti, ku ktorej treba odborné a vedecké poznatky a ktorú nemôže sám súd posúdiť, preto aj žalobkyňa predložila súdu dôkaz súkromný znalecký posudok vypracovaný post mortem znalkyňou, psychiatrickou MUDr. Ľubicou Ondrisovou, pričom záverom tohto znaleckého skúmania je jednoznačná odpoveď, že poručiť nebol a nemohol byť vzhľadom na svoj mentálny stav a ďalšie diagnózy spôsobilý k takým právnym úkonom, s ktorými sú spojené tak závažné právne následky ako je prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Znalecký posudok obsahuje aj doložku v zmysle § 209 CSP. Následne po namietaní záverov tohto znaleckého posudku žalovanými súd ustanovil znalca z odvetvia psychiatria MUDr. Maroša Uhrina k vypracovaniu kontrolného znaleckého posudku, pričom výsledok tohto znaleckého skúmania je totožný ako MUDr. Ľubice Ondrisovej. Jednoznačne majú za to, že týmto žalobkyňa uniesla svoje dôkazné bremeno v plnom rozsahu. Ďalej uviedla, že je nevyhnutné, aby súd rozhodol aj o určení neplatnosti ďalšieho právneho úkonu, ktorého účastníkom už poručiť nebol, a to kúpnej zmluvy, ktorá uzavrela žalovaná v 2/ rade so žalovanou v 3/ rade dňa 01.08.2016, keď žalovaná v 3/ rade mala vedomosť o prebiehajúcom predmetnom súdnom spore. Dotknutá kúpna zmluva nemohla spôsobiť predpokladané právne následky, keďže žalovaná v 2/ rade predchádzajúcim absolútne neplatným právnym úkonom k dotknutému pozemku vlastníctvo nenadobudla a teda v súlade

s Rímskou zásadou „nikto nemôže preniesť na iného viac práv ako sám má“, nemohla ani s týmto pozemkom ďalej nakladať.

20. Právny zástupca žalovanej v 1/ rade v záverečnej reči uviedol, že podľa jeho názoru žalujúca strana neunesla dôkazné bremeno, preto je treba žalobu zamietnuť a v súvislosti s týmto zaviazat' žalujúcu stranu k náhrade trov konania vo výške 100%. Ide o spor, ktorý vyvoláva veľké emócie, pretože žalobkyňa sa domáha niečoho, na čo podľa všetkých ostatných členov rodiny nemá žiadne právo. Ak by nebohý M. G. žil v čase tohto konania, tak by takáto žaloba zo strany žalobkyne vôbec nemohla byť podaná, pretože by to pán G. nedovolil. Zo znaleckého posudku vôbec nevyplynulo, že by bol M. G. neschopný rozpoznať svojich príbuzných, že by si poplietol svoju sestru so svojou dcérou, a že nejakým omylom by nehnuteľnosti daroval svojej sestre a nie svojej dcére. Bol to jeho cieleny rozmyslený počin, ku ktorému dospel po tom, čo usúdil, že jeho zdravotný stav je taký, že je na mieste, aby sa odmenil tomu, kto sa oňho stará, prevodom svojich nehnuteľností do vlastníctva svojej sestry. Znalkyňa na pojednávaní povedala, že bol aj napriek tomu že požíval alkoholické nápoje na rozumovej úrovni 9-12 ročného dieťaťa. V tomto veku už každý jedinec vie, koho má rád, koho nenávidí, kto mu robí dobre, kto mu robí zle, komu sa chce odmeniť a koho chce potrestať a aj v rámci týchto úvah je jasné, že sa M. G. aj vo svojom obmedzenom psychiatrickom a psychologickom rozhlade rozhodol tak, že nehnuteľnosti daruje svojej sestre a nie svojej dcére. Nasledovalo jeho dobrovoľné rozhodnutie navštíviť príslušnú notárku bez akejkoľvek účasti tretích osôb pri spisovaní tejto listiny a notárka, ktorá zmluvu písala vôbec nezbadala na ňom, že by si mala dať pozor, že zmluvu píše nesvojprávny účastník. Podotkol, že ani tu nie je unesené dôkazné bremeno o tom, že by bola svojprávnosť prevodcu nejakým spôsobom obmedzená alebo dokonca, že by bol zbavený svojprávnosti úplne, čo už dnes ani súčasná právna úprava neumožňuje. Nepochybne bolo to, že sa nechal doviesť na stanicu k notárke, spísal zmluvu, prišiel domov, oznámil svojej sestre, že na ňu previedol svoje nehnuteľnosti a táto 10 dní až 2 týždne na to išla podpísať zmluvu k notárke. Ak by to bol len nejaký rozmar, za ten čas mal M. G. milión možností ísť za notárkou a zrušiť už podpísanú darovaciu zmluvu, ak mal pocit že ukrivdil svojej dcére, a neurobil žiadne kroky aby s touto zmluvou niečo urobil keď nehnuteľnosti daroval svojej sestre. Čo je protiprávne na tom, ak brat daruje nehnuteľnosti, ktoré vlastní svojej sestre za to, že ho opatruje aj so všetkými ostatnými príbuznými. Nič nezmení žiadny znalecký záver, na tomto rozhodnutí a na platnosti darovacej zmluvy vôbec nič, takáto je realita a s tým sa musia naučiť žiť.

21. Žalovaná v 2/ rade v záverečnej reči uviedla, že ona si s bratom vymenila pozemok, vymenila podiel v1/4-ine v dome zapísané na LV č. XX, záhradu, ktorú kedysi jej manžel kúpil bratovi, par. č. XXX/X, túto záhradu chceli dať ich dcére, je to jediné dedičstvo čo majú po ich otcovi, a toto chce žalobkyňa zobrať.

22. Žalovaná v 3/rade sa v záverečnej reči k veci nevyjadrila.

23. Súd vykonal dokazovanie výsluchom strán sporu, svedkov JUDr. Gabriely Palugovej, MUDr. Jarmily Pršanovej, H. I., D. R., H. A., oboznámením sa s obsahom súkromného znaleckého posudku znalkyne MUDr. Ľubice Ondrisovej, znaleckým posudkom znalca MUDr. Maroša Uhrina, výsluchom oboch znalcov, oboznámením sa s obsahom listov vlastníctva LV č. XX, č. XXX a č. XXXX, spisov tunajšieho súdu sp. zn. 2D/131/2015, sp. zn. 11Ps/1/2014, obsahom spisov Správy katastra Topoľčany V 1859/2011, V 1241/2013, V 2027/2013, V 2751/2016, oboznámením sa s obsahom lekárskeho správ, nálezov, tiež obsahom priestupkových spisov Obvodného úradu v Topoľčanoch č. A/2007/01497/645, spisu Obvodného úradu v Topoľčanoch č. A/2007/0117/439 a zistil tento skutkový stav:

23.1. Žalobkyňa je dcérou a jedinou zákonnou dedičkou po poručiťovi M. G., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom F. T. č. XXX, ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX. Ako vyplýva z výpovede žalobkyne spolu s poručiťom, ktorý žil so svojou matkou, táto žila s ním do 20.09.2010. Dedičské konanie po poručiťovi bolo vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 2D/131/2015. Osvedčením o dedičstve zo dňa 09.11.2015 notárkou Máriou Vatrskovou, č.k. 2D/131/2015, Dnot 165/2015-26 bolo vydané osvedčenie o dedičstve po poručiťovi M. G., zomrelom XX.XX.XXXX jedinej zákonnej dedičke v I. dedičskej skupine S. G., t.j. dcére poručiťeľa, teda žalobkyni. Predmetom dedičstva okrem iného bola poľnohospodárska pôda v kat. úz. F. T. zapísaná na LV č. XXX, č. XXX, č. XXX, č. XXX a č. XXXX.

23.2. Zo spisu Katastrálneho úradu v Nitre, správy katastra Topoľčany č. V 1859/2011 súd zistil, že dňa 02.09.2011 bola uzavretá darovacia zmluva medzi poručiťom ako darcom a žalovanou v 2/ rade ako obdarovanou, predmetom tejto zmluvy bol prevod: spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 1/2-ice

na nehnuteľnostiach evidovaných v katastri nehnuteľnosti Okresným úradom Topoľčany, katastrálnym odborom, na LV č. XX pre Okres Topoľčany, Obec a katastrálne územie F. T. ako: pozemok parc. č. XXX, parcela registra „C“, druh pozemku záhrady o výmere 349 m², pozemok parc. č. XXX, parcela registra „C“, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 522 m² a stavba, popis a druh stavby rodinný dom so súpisným č. XXX, ktorý je postavený na pozemku parc. č. XXX a nehnuteľnosti v celosti evidované v katastri nehnuteľnosti Okresným úradom Topoľčany, katastrálnym odborom, na LV č. XXX pre Okres Topoľčany, Obec a katastrálne územie F. T. ako: pozemok parc. č. XXX/X, parcela registra „C“, druh pozemku záhrady o výmere 432 m², pozemok parc. č. XXXX, parcela registra „E“, druh pozemku orná pôda o výmere 3 086 m², výlučného vlastníckeho práva k spoluvlastníckym podielom na nehnuteľnostiach evidovaných na LV č. XXX, XXX, XXX a XXX pre kat. úz. F. T. tak ako je to bližšie uvedené v predmetnej darovacej zmluve. Vklad do KN bol povolený dňa 30.09.2011 správou katastra Topoľčany pod uvedeným číslom V 1859/2011.

23.3. Dňa 09.05.2013 bola uzavretá darovacia zmluva medzi žalovanou v 2/ rade ako darykyňou a porúčiteľom ako obdarovaným, pričom predmetom tejto zmluvy bol prevod: vlastníckeho práva k spoluvlastníckemu podielu o veľkosti 3/4-tin nehnuteľností zapísaných na LV č. XX, tak ako je to uvedené vyššie, parcel č. XXX, č. XXX, a rodinného domu súp. č. XXX na parc. č. XXX, vlastníckeho práva k spoluvlastníckym podielom na ďalších nehnuteľnostiach, evidovaných na LV č. XXX, XXX, XXX a XXX pre kat. úz. F. T., čiže de facto žalovaná v 2/ rade na základe tejto zmluvy porúčiteľovi vrátila jeho pôvodný spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/2-ice na RD s pozemkami a navyše mu darovala svoj spoluvlastnícky podiel na nich o veľkosti 1/4-iny. Rozhodnutím správy katastra Topoľčany zo dňa 18.06.2013 pod č. V 1241/2013 bol povolený vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľnosti.

23.4. Dňa 16.07.2013 formou notárskej zápisnice N 523/2013 napísanej v notárskom úrade notára JUDr. Gabriely Palugovej bola uzatvorená darovacia zmluva a dohoda o zriadení vecného bremena medzi porúčiteľom M. G. ako darcom a zároveň oprávneného z vecného bremena a G. R., teda žalovanou v 1/rade ako obdarovanou a zároveň povinnou z vecného bremena. Predmetom darovacej zmluvy bol podiel porúčiteľa 3/4-in k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v kat. úz. F. T., zapísaných na LV č. XX ako parcely registra „C“ č. XXX - záhrada o výmere 349 m², parc. č. XXX - zastavaná plocha a nádvoria o výmere 522 m² a rodinný dom súp. č. XXX, na parc. č. XXX pod B4 v 3-nach. Ďalej sa poznamenáva, že G. R. je podielovou spoluvlastníčkou týchto nehnuteľností pod B3 v 1/4-ine. Zároveň účastníci zmluvy zriadili vecné bremeno spočívajúce v bezplatnom doživotnom práve bývania a užívania nehnuteľností v prospech porúčiteľa, teda M. G.. Vklad do katastra bol povolený správou katastra Topoľčany dňa 07.08.2013 pod V 2027/2013.

23.5. Zo spisu Okresného úradu Topoľčany, katastrálny odbor, súd zistil, že dňa 07.09.2016 bol povolený vklad vlastníckeho práva na základe zmluvy uzavretej medzi žalovanými v 2/ a 3/ rade, a to pod číslom V 2751/2016. Zo spisu teda bolo zistené, že dňa 01.08.2016 uzatvorila žalovaná v 2/ rade ako predávajúca so žalovanou v 3/ rade ako kupujúcou, kúpnu zmluvu predmetom ktorej boli nehnuteľnosti nachádzajúce sa v kat. úz. F. T., zapísané na LV č. XXX, parc. č. XXX/X - záhrada o výmere 432 m². Týmto predávajúca žalovaná v 2/ rade predala a previedla svoje vlastnícke právo k uvedenej nehnuteľnosti na svoju dcéru žalovanú v 3/ rade.

24. Z aktuálneho výpisu LV č. XX vyplýva, že vlastníkom vyššie uvedených parcel č. XXX, č. XXX, rodinného domu č. XXX v kat. úz. F. T. je vedená žalovaná v 1/ rade v podiele 1/1. Žalovaná v 2/ rade je vedená ako výlučná vlastníčka nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXX- orná pôda o výmere 3 086 m² ako parc. č. XXXX. Žalovaná v 3/ rade je vedená ako výlučná vlastníčka nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v kat. úz. F. T. parc. č. 150/1 - záhrady o výmere 432 m², ako to vyplýva z výpisu LV č. XXXX. U žalovanej v 1/ rade je uvedený titul nadobudnutia Darovacia zmluva a Dohoda o zriadení vecného bremena - V 2027/2013, u žalovanej v 2/ rade ako titul nadobudnutia vedená Darovacia zmluva - V 1859/2011 a u žalovanej v 3/ rade Kúpna zmluva vedená pod V 2751/2016.

24.1. Zo spisu Okresného súdu Topoľčany, sp. zn. 11Ps/1/2014 súd zistil, že dňa 18.02.2014 podala žalobkyňa S. G. návrh na pozbavenie prípadne obmedzenie spôsobilosti na právne úkony M. G., a tiež návrh na ustanovenie opatrovníka v jej osobe. Uznesením zo dňa 17.03.2014 č.k. 11Ps/1/2014-15 bola ustanovená Obec Nitrianska Blatnica za opatrovníka pre M. G.. Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie M. G., pretože súd dostal jednostranné nepravdivé a skreslené informácie od S. G.. Tiež bolo pripojené čestné vyhlásenie M. G. zo dňa 27.03.2014, že si nepraje, aby opatrovateľskú starostlivosť o jeho osobu

vykonávala jeho dcéra S. G.. Zo spisu ďalej zisťuje, že vo veci bol vytýčený termín pojednávania na deň 27.05.2014, na ktorom navrhovateľka - S. G. uviedla, že návrh podala z dôvodu, pretože zdravotné dôvody, pre ktoré bol návrh podaný naďalej trvajú. Vo veci bol vypočutý M. G., ktorý nesúhlasil s tým, aby bol obmedzený alebo pozbavený spôsobilosti na právne úkony, cíti sa byť psychicky zdravý, predložil súdu potvrdenie zo dňa 22.05.2014, že je v liečbe psychiatrickej ambulancie v Topoľčanoch od 02.10.2006, že sa podrobuje ambulantnej psychologickému liečbe, ktorá je dobrovoľná, lieky pravidelne užíva a liečba takouto formou je dostačujúca. Vo veci bol ustanovený znalec: Centrum duševného zdravia, s.r.o., Bánovce nad Bebravou, ktorý žiadal vo veci vytyčiť pojednávanie a výsluch navrhnutých osôb, ktorými boli S. G., M. G., G. R., I. U., C. R., D. R., E. Q., MUDr. Jarmila Pršanová, JUDr. Gabriela Palugová. V priebehu konania M. G. zomrel, a to dňa XX.XX.XXXX, preto bolo konanie vo veci zastavené uznesením tunajšieho súdu zo dňa 17.08.2015, č.k. 11Ps/1/2014-100.

24.2. Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 2D/131/2015 súd zistil, že na tunajšom súde bolo vedené dedičské konanie po poručiťovi M. G., zomrelom dňa XX.XX.XXXX. Dňa 09.11.2015 pod č.k. 2D/131/2012-26 bolo vydané osvedčenie notárkou JUDr. Máriou Vatrskovou, žalobkyni S. G. ako jedinej zákonnej dedičke v I. dedičskej skupine ako dcére poručiťa predmetom dedičstva boli aktíva v Poštovej banke, nehnuteľnosti v kat. úz. F. T., poľnohospodárska pôda zapísaná na LV č. XXX, XXX, XXX, XXX a XXXX.

24.3. Z priestupkového spisu vo veci M. G., Obvodného úradu v Topoľčanoch č. A/2007/01497/645 súd zistil, že Obvodný úrad v Topoľčanoch, odbor všeobecnej vnútornej správy, rozhodnutím zo dňa 27.12.2007 rozhodol, že obvinený M. G. sa uznáva vinným zo spáchania priestupku, ktorého sa dopustil úmyselným hrubým správaním a vyhrážaním sa ujmu na zdraví tým, že dňa 30.08.2007 asi o 19:30 hod. na dvore rodinného domu v F. T. č. XXX vulgárne nadával svojej dcére S. G. a svojej matke O. G., vyhrážal sa im, že ich pozabíja, za čo mu bolo uložené pokarhanie. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 04.02.2018.

24.4. Z priestupkového spisu vo veci M. G., Obvodného úradu v Topoľčanoch č. A/2007/01117/439 súd zistil, že Obvodný úrad v Topoľčanoch, odbor všeobecnej vnútornej správy, rozhodnutím zo dňa 01.10.2007 rozhodol, že obvinený M. G. sa uznáva vinným zo spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, ktorého sa dopustil úmyselným hrubým správaním a úmyselným robením schválnosti tým, že dňa 24.06.2007 asi o 08:00 hod. v dome svojej matky v F. T. č. XXX pod vplyvom alkoholu vulgárne nadával svojej dcére S. G., za čo mu bolo uložené pokarhanie. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 01.10.2007.

24.5. Predmetom konania v zmysle žalobného návrhu je určenie neplatnosti kúpnej zmluvy, uvedenej vyššie, uzavretej medzi žalovanými v 2/ a 3/ rade a určenie, že spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/2-ice k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XX a k nehnuteľnostiam v celosti zapísaným na LV č. XXX a LV č. XXXX patria do dedičstva po zosnulom M. G., a to z dôvodu, že poručiťel v čase uzatvorenia predmetných právnych úkonov darovacích zmlúv v dňoch 09.02.2011, 09.05.2013 a 16.07.2013 nebol spôsobilý na právne úkony, pretože trpel duševnou poruchou a ochorením, pre ktoré nemohol byť v čase uzavretia zmlúv schopný posúdiť právne následky svojho konania, posúdiť obsah a význam dotknutých právnych úkonov, keďže mu to objektívne jeho stav nedovoľoval. Na preukázanie svojich tvrdení žalobkyňa okrem iného predložila v zmysle § 209 CSP súkromný znalecký posudok, vypracovaný znalkyňou MUDr. Ľubicou Ondrisovou. Vzhľadom na námietky voči tomuto znaleckému posudku nariadil súd znalecké dokazovanie znalcom MUDr. Marošom Uhrinom, znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, ktorý vypracoval znalecký posudok č. 47/2018, ktorého záver je uvedený v odseku 11. tohto rozsudku.

25. Podľa § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku, Žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

26. Podľa § 38 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, Neplatný je právny úkon, pokiaľ ten, kto ho urobil, nemá spôsobilosť na právne úkony.

Takisto je neplatný právny úkon osoby konajúcej v duševnej poruche, ktorá ju robí na tento právny úkon neschopnou.

27. Podľa § 628 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, Darovacou zmluvou darca niečo bezplatne prenecháva alebo sľubuje obdarovanému a ten dar alebo sľub prijíma.

Darovacia zmluva musí byť písomná, ak je predmetom daru nehnuteľnosť, a pri hnutelnej veci, ak nedôjde k odovzdaniu a prevzatíu veci pri darovaní.

28. Podľa § 588 Občianskeho zákonníka, Z kúpnej zmluvy vznikne predávajúcemu povinnosť predmet kúpy kupujúcemu odovzdať a kupujúcemu povinnosť predmet kúpy prevziať a zaplatiť zaň predávajúcemu dohodnutú cenu.

29. Podanie určovacej žaloby je viazané na preukázanie naliehavého právneho záujmu, v zmysle ustanovenia § 137 písm. c) CSP. Podľa judikatúry ide pri skúmaní naliehavého právneho záujmu o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný procesný nástroj ochrany práva žalobcu, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva a prípadne, či len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné súdne konanie. Naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým (R 17/1972), prípadne tam, kde sa určovacou žalobou predíde žalobou na plnenie (R 24/1995). Súdna prax sa pritom ustálila na názore, že určovacia žaloba je prístupná pri spornosti práv k nehnuteľnostiam evidovaných v katastri nehnuteľnosti ak rozsudok vyhovujúci žalobe môže prívodiť zosúladenie evidovaného a právneho stavu. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3Cdo/154/2010 vyplýva, že v konaní o žalobe, ktorou sa dedič domáha určenia, že určitá vec patrí do dedičstva po poručiťovi, ide o posúdenie, či poručiťel bol v čase smrti vlastníkom tejto veci. Navrhované určenie sa vzťahuje k okamihu smrti poručiťela a okolnosti, ktoré nastali po tomto okamihu nemôžu mať vplyv na rozhodnutie súdu. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu, sp. zn. 4Cz 94/65 posúdenie predbežnej otázky nemôže byť v žiadnom prípade uvedené formou výroku, ale sa môže prejaviť len v spôsobe rozhodnutia o návrhu vo veci samej a môže byť uvedené len v dôvodoch rozhodnutia.

29.1. Neplatnosť právneho úkonu podľa ustanovenia § 38 ods. 1 OZ, prichádza do úvahy vtedy, ak je účastník právneho úkonu rozhodnutím súdu pozbavený alebo obmedzený spôsobilosti k právnym úkonom. Neplatnosť právneho úkonu podľa ustanovenia § 38 ods. 2 OZ (čo sa týka danej veci) vyjadruje bezpečné zistenie o tom, že účastník právneho úkonu nedokáže posúdiť následky svojho konania alebo svoje konanie ovládnuť (2Cz 72/70).

30. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že je daný naliehavý právny záujem žalobkyne vo vzťahu k žalovaným na požadovanom určení, keď tieto sú v súčasnosti zapísané na listoch vlastníctva v prospech žalovaných ako vlastníkov, k čomu podľa žalobkyne došlo na základe neplatnosti právnych úkonov. Predmetné určenie ovplyvní jej ďalšie postavenie v jej majetkovej sfére, keďže súdne rozhodnutie môže byť podkladom pre dodatočné prejednanie majetku poručiťela, ktorého je jedinou zákonnou dedičkou.

30.1. Najskôr sa musel súd zaoberať prejudiciálnou otázkou, ktorou je platnosť, resp. neplatnosť predmetných právnych úkonov, darovacích zmlúv uzatváraných poručiťelom v dňoch 02.09.2011, 09.05.2013 a 16.07.2013. Žalobkyňa sa domáha určenia, že predmetné nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiťovi, pretože uvedené právne úkony- darovacie zmluvy sú absolútne neplatné právne úkony podľa § 38 ods. 2 OZ, keď poručiťel nebol a nemohol byť v čase ich uzavretia schopný posúdiť následky svojho konania a posúdiť obsah a význam dotknutých právnych úkonov. Pre svoje ochorenie bol poručiťel ľahko ovplyvniteľný. Tieto skutkové tvrdenia mal súd za preukázané z predloženého súkromného znaleckého posudku MUDr. Ľubici Ondrisovej, z ktorého súd zistil a rovnako aj z vykonaného dokazovania, akým bol výsluch svedkyne MUDr. Jarmily Pršanovej, že poručiťel, čo sa týka duševného stavu, bol v evidencii psychiatrickej ambulancie MUDr. Jarmily Pršanovej vedený od októbra 2006, diagnosticky bol uzavretý ako mentálna retardácia ľahkého stupňa, suspektná bludová porucha. Na základe nadmerného konzumu alkoholu vypisuje MUDr. Jarmila Pršanová dňa 27.08.2010 doporučeniu na hospitalizáciu do psychiatrickej nemocnice vo Veľkom Záluží, kde bol hospitalizovaný od 10.09.2010 do 12.10.2010. Prepustený bol s diagnózami nešpecifikovaná pretrvávajúca porucha s bludmi, mentálna retardácia ľahkého stupňa syndróm závislosti od alkoholu, diabetez mellitus, diabetická mikroangiopathia. Znalkyňa ďalej uvádza, že už približne rok pred podpísaním prvej darovacej zmluvy boli u posudzovaného konštatované závažné psychiatrické diagnózy, a síce pretrvávajúca porucha s bludmi, mentálna retardácia, syndróm závislosti od alkoholu, nešpecifická organická porucha osobnosti a správania vyvolaná ochorením, poškodením alebo disfunkciou mozgu. Týmito chorobami trpel aj v

čase podpisu darovacích zmlúv. Zo záveru znaleckého posudku vyplýva, že posudzovaný M. G. trpel v čase podpisu darovacích zmlúv (02.09.2011, 09.05.2013, 16.07.2013) takými závažnými psychickými poruchami, ktoré ho zneschopňovali rozpoznať a chápať právne úkony a ich dôsledky. V tom čase nebol spôsobilý k tak závažným právnym úkonom, akými boli darovacie zmluvy. Uvedený záver bol potvrdený znalcom MUDr. Marošom Uhrinom, ktorého znalecké dokazovanie v konaní nariadil súd. Zo záveru znaleckého posudku vyplýva, že znalec sa oboznámil s obsahom spisu a zadoväzenou zdravotnou dokumentáciou probanda. V období záujmových dátumov, teda 02.09.2011, 09.05.2013 a 16.07.2013 vychádzajúc zo zdravotnej dokumentácie pri komplexnom zvážení situácie, uvedomujúc si, že sa jedná o post mortem analýzu, proband teda poručiťel M. G. trpel nešpecifikovanou pretrvávajúcou poruchou s bludmi, syndrómom závislosti od alkoholu bez dodržania odporúčenej abstinencie, mentálnou retardáciou ľahkého stupňa a bol plne invalidizovaný bez potreby ďalšej zdravotnej kontroly pre tieto účely aj z hľadiska psychiatrického (do decembra 2010 bol čiastočne invalidizovaný len pre samatickú polymorbiditu). Uvedené duševné poruchy boli u poručiťela objektivizované prakticky od roku 2006 a pravidelnejšia psychiatrická liečba u neho začala až po ukončení akútnej psychiatrickej hospitalizácie od októbra 2010, no okrem iného bez dodržiavania odporúčenej abstinencie od alkoholu, pre čo bol liečebný vplyv u neho len limitovaný. Z vyššie uvedeného je možné uzatvoriť, že v období záujmových dátumov z hľadiska psychiatrického proband, teda poručiťel, nebol spôsobilý na právny úkon. Zo záveru znaleckého posudku ďalej vyplýva, že z hľadiska psychiatrického proband nechápal význam svojho konania a nebol schopný posúdiť obsah a význam uvedených právnych úkonov. Z výpovede znalca na pojednávaní vyplýva, že každá jednotlivá diagnóza poručiťela a najmä kombinácia tých diagnóz s akcentom na syndróm závislosti od alkoholu ho robila nespôsobilého k právnym úkonom ako je prevod nehnuteľností. Z výpovede znalkyne MUDr. Ľubici Ondrisovej vyplýval, že už samotný kombinácia ľahkej mentálnej retardácie a nadmernej konzumácie alkoholu by mohla byť dôvodom obmedzenia spôsobilosti k právnym úkonom. Pri konkrétne týchto diagnózach býva to, že je znížená súdnosť a kritičnosť, ako aj zvýšená ovplyviteľnosť. Toľko z výpovede. Pokiaľ ide o darovaciu zmluvu uzatvretú dňa 02.09.2011 k vyššie uvedenému záveru svedčí aj výpoveď žalobkyně, keď vo svojej výpovedi uviedla, že zistila, že nehnuteľnosti neboli písané na poručiťela a že boli darované darovacou zmluvou žalovanej v 2/ rade. Keď to povedala starej matke, tá sa veľmi rozčúľila, že ich žalovaná v 2/ rade okradla, a že okradla vlastného brata. V ten istý deň išli k žalovanej v 1/ rade, ktorá to tiež nechápala čo sa stalo. Keď povedala otcovi, že už nevlastní majetok, rozčúľil sa, že ako je to možné, a povedal, že rodinný dom je jeho. Podľa žalobkyně, asi si to nepamätal alebo nevedel, že to vôbec podpísal, potom aj žiadal žalovanú v 2/ rade, aby mu to vrátila, čo v skutočnosti aj bolo zrealizované Darovacou zmluvou uzatvretou dňa 09.05.2013. Napriek uvedenému, po krátkom čase, poručiťel opäť uzatvára Darovaciu zmluvu dňa 16.07.2013, takže tieto nasledujúce darovacie zmluvy nasledovali už po tom, ako samotnú prvú darovaciu zmluvu uzatvretú dňa 02.09.2011 bolo potrebné považovať za absolútne neplatnú, rovnako tak v zmysle záverov znaleckých posudkov aj nasledujúce darovacie zmluvy. Z dokazovania tak vyplynulo, že predmetné právne úkony neboli urobené v zmysle ustanovenia § 38 ods. 2 OZ a teda sú absolútne neplatné. Súd sa stotožňuje so stanoviskom právnej zástupkyně žalobkyně uvedené v žalobe, že absolútne neplatným bol už prvý právny úkon, a to uvedená Darovacia zmluva uzatvretá medzi poručiťelom ako darcom a žalovanou v 2/ rade ako obdarovanou, čiže poručiťel ňou v skutočnosti nepreviedol k predmetu prevodu vlastnícke právo na žalovanú v 2/ rade a následne ďalšia v poradí druhá darovacia zmluva uzatvretá dňa 09.05.2013 medzi poručiťelom a žalovanou v 2/ rade nemohla spôsobiť predpokladané právne následky, keď žalovaná v 2/ rade predchádzajúcim právnym úkonom vlastnícke právo k dotknutým nehnuteľnostiam nenadobudla a v súlade so zásadou, že nikto nemôže previesť na iného viac práv ako sám má, nemohla predmetnými nehnuteľnosťami nakladať. Preto súd žalobe vyhovel a určil, že predmetné nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiťelovi, tak ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

31. Vzhľadom na preukázaný naliehavý právny záujem žalobkyně na podaní žaloby a na vyslovení záver v prejudiciálnej otázke, že predmetné darovacie zmluvy sú neplatné, je potrebné považovať za neplatnú aj predmetnú kúpnu zmluvu uzatvretú medzi žalovanými v 2/ a 3/ rade dňa 01.08.2016, ktorej predmetom bola nehnuteľnosť zapísaná na LV č. XXX, parcelné č. XXX/X parcela registra „C“, druh pozemku záhrady o výmere 432 m² v katastrálnom území F. T., teda nehnuteľnosť, ktorú žalovaná v 2/ rade nadobudla na základe darovacej zmluvy uzatvretej dňa 02.09.2011, teda na základe absolútne neplatného právneho úkonu. Absolútna neplatnosť právneho úkonu pôsobí priamo zo zákona a jej dôsledkom je, že na právny úkon sa hľadí ako keby nebol urobený. Absolútne neplatný právny úkon nespôsobí právne následky ani prípade, že na jeho základe už bolo rozhodnuté o vklade vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností a zakladá ďalšiu neplatnosť právnych úkonov z neho vyplývajúcich.

Treba poukázať na to, že zmluvné prevody vlastníckeho práva sú v zásade založené na princípe, že nikto nemôže previesť viac práv, než sám má. To znamená, že v danej veci ani existencia riadne uzavretej kúpnej zmluvy nemôže spôsobiť prevod vlastníckeho práva na kupujúcu, ak prevodca - predávajúca sama nebola vlastníkom. Preto súd i v tejto časti žalobe vyhovel a rozhodol tak, ako je uvedené v odseku I. výrokovej časti rozsudku.

32. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (CSP), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

33. Podľa § 262 ods.1, 2 CSP, O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

34. Vzhľadom na zásadu úspešnosti v konaní pri rozhodovaní o priznaní nároku na náhradu trov konania súd úspešnej žalobkyne priznal nárok na náhradu trov konania v plnej výške, ktoré jej vznikli titulom zaplataenia súdneho poplatku za podanie žaloby a titulom odmeny právnej zástupkyne za zastupovanie.

35. Podľa § 259 CSP, Ak pri dokazovaní vznikne povinnosť, ktorá je spojená s výdavkami inej osoby, má táto osoba tie isté práva a povinnosti pri ich uplatnení ako svedok.

36. Podľa § 260 CSP, Ak súd nariadil vo veci znalecké dokazovanie, pri rozhodovaní o náhrade výdavkov spojených s vykonaním tohto dôkazu sa riadi ustanoveniami osobitného predpisu.

37. Vo veci súd nariadil znalecké dokazovanie a vzhľadom na to, že šlo o dôkazný návrh žalovaných v 1/ až 3/ rade, súd týmto uložil zložiť preddavok na trovy znaleckého úkonu každej po 100 eur. K tomuto došlo uznesením tunajšieho súdu zo dňa 31.05.2018 č.k. 9C/45/2016-237. Žalovaná v 2/ rade zložila preddavok 100 eur dňa 13.06.2018 a rovnako aj žalovaná v 3/ rade zložila v ten istý deň preddavok 100 eur. Uznesením tunajšieho súdu zo dňa 02.08.2018 č.k. 9C/45/2016-246 bolo žalovaným uložené doplatiť preddavok na trovy znaleckého úkonu každej po 100 eur. Žalované v 1/ až 3/ rade si túto povinnosť splnili, keď každá uhradila po 100 eur dňa 08.08.2018. Dňa 31.08.2018 platobným poukazom tunajšieho súdu bola upravená účtáreň previesť preddavok zložený vo výške 500 eur na účet znalcovi MUDr. Marošovi Uhrinovi. Znalec MUDr. Maroš Uhrin si uplatnil odmenu celkom vo výške 549,22 eura, z toho odmena 500 eur bola vyplatená preddavkovo a k úhrade ostáva 49,22 eura, ako je to uvedené v uznesení tunajšieho súdu zo dňa 03.12.2018 č.k. 9C/45/2016-313.

37.1. Právny zástupca žalovanej v 1/ rade na pojednávaní dňa 22.03.2019 navrhol výsluch znalca MUDr. Maroša Uhrina a právny zástupkyňa žalobkyne navrhla výsluch znalkyne MUDr. Ľubice Ondrisovej, ktoré výsluchy sa konali dňa 14.06.2019. Znalec MUDr. Maroš Uhrin si za účasť na pojednávaní uplatnil odmenu vo výške 92,79 eura, tak ako je to špecifikované v uznesení tunajšieho súdu zo dňa 25.06.2019 č.k. 9C/45/2016-423. Znalkyňa MUDr. Ľubica Ondrisová si uplatnila odmenu celkom vo výške 78,42 eura, ktorá bola špecifikovaná v uznesení tunajšieho súdu zo dňa 25.06.2019 č.k. 9C/45/2016-427 vo výške 77,97 eura.

37.2. Vzhľadom na to, že žalobkyňa vo veci predložila súkromný znalecký posudok a v konaní navrhla vypočítať znalkyňu MUDr. Ľubicu Ondrisovú zaviazal ju súd k úhrade odmeny titulom jej výsluchu na pojednávaní vo výške 77,97 eura.

37.3. V konaní bol ustanovený znalec na základe návrhu žalovaných, ktorý si uplatnil odmenu za znalecký posudok vo výške 549,22 eura, z ktorej preddavkovo mu bolo vyplatených 500 eur a k úhrade zostáva 49,22 eur a titulom jeho výpovede na pojednávaní zostáva k úhrade odmena vo výške 92,79 eura, k čomu boli zaviazané žalované spoločne a nerozdielne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, cestou Okresného súdu Topoľčany na Krajský súd v Nitre.

Odvolať môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolať len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolať možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).